

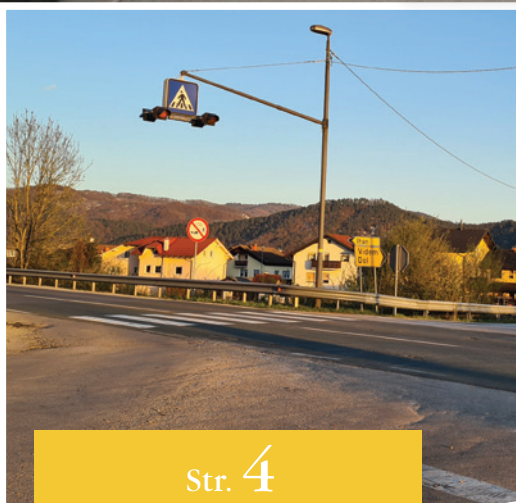
Občinsko glasilo *Pleternice*

Str. 10 in 5
**Prostofer - brezplačni
prevozi starejših in
tudi brezplačni javni
WiFi prihaja v Dol**

Str. 19
Ravnatelj Gregor Pečan, prvi
cepljeni šolnik v občini

Str. 4
Začetek gradnje krožišča
na Vidmu

Str. 25
15 medalj na državnem
prvenstvu

Koledar dogodkov

18. 4.

11:30

Pogovor s Tajvanom (Let's meet Taiwan), Fr. Guiseppe Didone

Preko zoom povezave: <https://bit.ly/3wlkQsv>
11:30 – Dolsko, Slovenija
5.30 pm – Luodong, Taiwan

19. 4.

17:00

Matura '21, primerjava besedil za esej – Tanja Tomšič Izobraževalna delavnica

Serijo osmih delavnic, namenjenih pripravam na matura iz slovenščine in mozaičnemu poglobljanju znanj, nadaljujemo s primerjavo obeh besedil, izbranih za maturitetni esej. Pogovorne delavnice vodi Tanja Tomšič, profesorica slovenščine in zunanja ocenjevalka na splošni maturi.
Spletni dogodek Knjižnice Bežigrad
Preko Zoom povezave: <https://bit.ly/3fQ5SKH>

21. 4.

17:00

Spletne ure pravljic

Mala muca piratka, lutkovna predstava
Priredbo gledališče gdč. Bazilike
Priredbo predstava z velikimi kockami in ilustracijami Ane Košir o mucki, ki premaga strah. Po motivih iz slikanice Mala muca piratka avtorja Darryla Gloverja. V sodelovanju z MagicStar Publishing. Predstava je namenjena otrokom od 3. leta starosti in traja 20 minut.
Spletni dogodek Knjižnice Bežigrad
Zoom povezava: Meeting ID: 978 5701 4146

21. 4.

18:30

Knjižna doživetja

Figa je roman prepletajočih se zgodb, a predvsem o Jadranu, ki iz drobcev spominov in védenja sestavi veliko zgodbo preteklosti, da bi razumel svojo sedanjost. Ko pa je zgodba sestavljena, vzroki pojasnjeni, povodi osmišljeni in motivi razkriti, spozna, da nas preteklost ne odvezuje odgovornosti za prihodnost. Roman Gorana Vojnoviča berejo tudi letošnji maturanti.
Pogovor vodi Nadja Ebner.
Preko Zoom povezave; vabljeni na povezavi:
<https://bit.ly/3myE8LZ>
Spletni dogodek Knjižnice Bežigrad

22. 4.

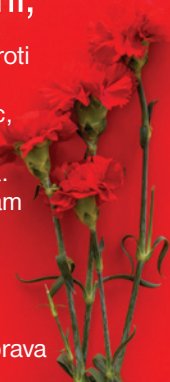
18:00

Razstava likovnih izdelkov učencev Osnovne šole Janka Modra Dol pri Ljubljani

Ogled: sobote in nedelje do 9. 5. 2021 od 15. do 18. ure in po dogovoru (tel. št. 041 539 265)
Razstava bo prilagojena razmeram.
Erbergovi paviljoni

Spoštovani občanke in občani občine Dol pri Ljubljani,

iskrene čestitke ob dnevu upora proti okupatorju, ki ga praznujemo 27. aprila. Pred nami je najlepši mesec, mesec maj, ko se veselimo tudi praznovanja 1. maja, praznika dela. Ob tem tradicionalnem prazniku vam iskreno čestitamo ter vam želimo, da se med prazniki poveselitate in si nabereite novih moči za vse obveznosti, ki vas čakajo. Župan, podžupanja in občinska uprava

Pletenice občinsko glasilo občine Dol pri Ljubljani

**April 2021
Številka 4/2021**

Pletenice so informativno glasilo občine Dol pri Ljubljani. Glasilo izhaja enajstkrat letno in ga brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v občini.

Izdajatelj

Občina Dol pri Ljubljani

Zanj

župan Željko Savič

Naslov uredništva

Glasilo Pletenice,
Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani

E-naslov

pletenice@dol.si

Odgovorna urednica

Nina Keder

Grafična priprava

Urban Bat

Lektoriranje

Kodent-Kokalj in družbenik, k. d.

Uredniški odbor

Katja Kralj
Aleksandra Resman
Borut Zajc

Uredništvo si pridržuje pravico do redakcijskega urejanja in krajšanja besedil, ki so predolga ali vsebujejo neprimerno in žaljivo vsebino. Pisma bralcev, ki so dolga nad 1500 znakov (s presledki vred) zaradi omejenega prostora ne bodo objavljena. Navodila za oddajo prispevkov in pism bralcev ter cenik oglasnega prostora najdete na spletni strani www.dol.si.

Naslednja številka izide 15. maja 2021. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov pletenice@dol.si.

Zadnji rok za oddajo prispevkov je 3. maja 2021.

Tisk

Schwarz Print, d.o.o.

Naklada

2.500 izvodov

ZA VNUKE ŽIVIMO, DREVESA SADIMO Spoštovani občani in občanke!

Z nakupom 200 let stare domačije v starem vaškem jedru Dola pri Ljubljani si je občina Dol pri Ljubljani zadala dolgoročen cilj – ustanoviti medgeneracijski prostor s poudarkom na ohranjanju kulturne dediščine in tradicij našega kraja.

Čas je za začetek prvega večjega podviga, ki smo ga (po idejni zasnovi Jožeta in Brede Kos iz Polšnika) poimenovali »Za vnuke živimo, drevesa sadimo«. Z njim želimo vzpodbuditi razmišljanje o vračanju človeka k naravi. Z vašo pomočjo želimo nadaljevati urejanje parka z zasaditvijo dreves. Vsi, ki želite ob tem pustiti svoj osebni pečat, lahko s prostovoljno udeležbo zasadite svoje drevo in se v prihodnjih aktivnostih, ki jih načrtujemo v okviru ureditve domačije, tudi naučite, kako za drevo skrbeti. Tako lahko z aktivnim zgledom 'zasadite' vrednote v dobrobit odnosov in zdravega okolja za prihodnje rodove.

Aktivnosti bomo začeli izvajati takoj po sprostitvi nacionalnih ukrepov proti širjenju koronavirusa. Na tem mestu vabimo vse občane in občanke, da nam na elektronski naslov obcina@dol.si ali telefonsko številko 01 530 32 40 sporočite svoj interes za sodelovanje, da vas lahko pravočasno obvestimo o prihajajočih aktivnostih. Več informacij bomo seveda objavili tudi na spletni strani občine www.dol.si.

Spoštovani sokrajanke in sokrajani,

krepe smo že zakoračili v pomladanski april, ki pa nas je ponovno spomnil, da se teta zima še ne misli tako hitro posloviti. Ob tem nas že eno leto spremlja covid-19, ki kar noče izpuhteti iz našega vsakdanjika in si izmišlja nove in nove oblike, da bi nam zagrenil naše običajne navade in življenjske radosti.

Kljub temu smo sredi marca uspeli v prečudoviti sončni soboti izpeljati že ne vem katero čistilno akcijo v naši občini. Tu se je potrebno zahvaliti predvsem domačim gasilskim društvom in neštetim prostovoljcem, nemalokrat v kombinaciji vnukov, babic in dedkov. Letos smo že tretje leto prakticirali čistilno akcijo pred praznovanjem občinskega praznika. Prav je, da pred praznikom občino uredimo tako, da nam je v ponos in prijetna za bivanje. Z veseljem ugotavljamo, da je črnih odlagališč in smeti vse manj in da postajamo bolj skrbni do svojega okolja.

Žal nam tudi letos epidemiološki ukrepi niso dovoljevali izvesti osrednje občinske proslave, na kateri bi se lahko z ustreznim programom spomnili življenjske poti našega največjega sokrajana barona Jurija Vege in v okviru slovesnosti podelili zasluženim prejemnikom občinska priznanja. Na praznični dan smo se ponovno lahko zbrali samo ožji predstavniki občin Moravče in Dol ter se poklonili Juriju Vegi pri spomeniku pred njegovo rojstno hišo in mu s tem simbolično izrazili veliko spoštovanje. Upamo, da nam bo letos uspelo izvesti vsaj nekaj od načrtovanih prireditev. Prva prihajajoča ob 200-letnici obiska cesarja Franca I. v Dolu se nam že odmika. Upajmo, da bomo lahko ta dogodek združili z rezervnim datumom 5. septembra, ko bomo praznovali 250. obletnico rojstva enega največjih Dolanov, Jožefa Kalasanca Erberga. V spomin na njegovo rojstvo bomo v tistem času začeli z intenzivnim urejanjem »Parka življenja« na Rajhovi domačiji. Letošnji april je prav poseben mesec, prežet z veliko upanja, vere in veselja, tako smo tudi praznovali naš naj-

pomembnejši krščanski praznik, veliko noč. Kljub omejevanju druženja je bilo praznično vzdušje čutiti v vseh naših vaseh, kjer smo v varnem zavetju doma v objemu družine s pomočjo obeh naših župnikov praznične dni naredili čarobne. Hvala obema za močno vero, trud in tople besede, ki sta jih tudi s pomočjo nove tehnologije približala v vsak dom. V aprilu smo s pomočjo sodelavcev občinske uprave pripravili pogoje za nekaj pomembnih infrastrukturnih projektov. Po 40 letih se nam končno obeta gradnja rondoja na Zasavski cesti na Vidmu, ki naj bi bila končana v oktobru, najkasneje maja začnemo obnavljati most v Kamnici, nadaljujemo s kanalizacijo na Vidmu in urejamo še veliko drugih nujnih investicijskih in vzdrževalnih del na cestah. Ker sem letošnji april nekako zaznamoval v prazničnih otenkih in upa-

nju, bi vas želel spomniti še na dva pomembna praznika konec aprila, dan upora proti okupatorju, ko so pogumni Slovenci v štirih letih boja pregnali okupatorje, ubranili deželo in ohranili slovenski jezik. Takrat so za našo svobodo stopili skupaj ljudje različnih veroizpovedi in političnih prepričanj z enim ciljem obraniti našo deželo. Drugi večji praznik pa je praznik dela kot simbol mednarodne solidarnosti vseh delavcev. Upam, da si bomo v njihov spomin tudi letos pripeli rdeč nagelj, da nam bodo domači gasilci v zgodnjih jutranjih urah polepšali dan z budnico godbe na pihala, da bodo na predvečer zagoreli kresovi in da bodo omejitveni ukrepi dopuščali okušanje tradicionalnega golaža in »ta zelen'ga«. V tem mojem prispevku je čutiti veliko upanja, saj so najstarejši občani do 75. leta v večini že precepljeni, najbolj ogroženi tudi, otroci so s ponedeljkom spet začeli obiskovati vrtnice in šole, v občini pa v zadnjem tednu beležimo manj okužb. Upam, da se bo ta trend še nadaljeval in da bomo pred počitnicami globoko zadihali v zdravem in sproščenem okolju. Skupaj bomo zmogli – ostanite zdravi.

•Vaš župan Željko Savič

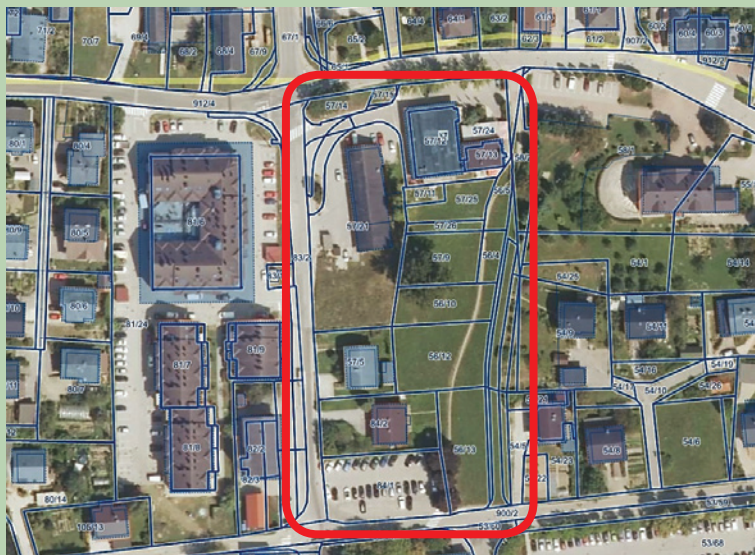

Ureditev središča Dola

Po veljavnih občinskih prostorskih aktih je za ureditev središča naselja Dol zahtevana izdelava Občinskega podrobnega prostorskega načrta. Gre za območje v velikosti približno 10.000 m², ki se nahaja med tovarno JUB, gasilskim domom, pošto, Občino, župniščem in dvema stanovanjskima stavbama, kot je prikazano na posnetku iz zraka.

Območje središča naselja oziroma občine želimo skladno s predpisi skrbno načrtovati, da bo omogočeno harmonično delovanje obstoječih in manjkajočih družbenih, poslovnih, trgovskih, storitvenih in gostinskih dejavnosti ter da bodo tako objekti kot prostor med njimi urejeni skladno, funkcionalno in estetsko.

Na zadnji marčevski dan v tem letu so se v prostorih Občine Dol pri Ljubljani sestali lastniki zemljišč tega območja. Prisotni so bili predstavniki podjetja JUB, Poslovnega sistema Mercator, Kmetijske zadruge Domžale in ena od lastnic manjšega zemljišča, na katerem se nahaja gostinski lokal s športno trgovino. Seveda so bili prisotni tudi župan in drugi predstavniki Občine, ki je sklical sestanek, kajti prostor že dolgo časa kliče po enoviti ureditvi. • Občinska uprava

Delovanje krajevnega urada

Iz Upravne enote Ljubljana so sporočili, da bodo odpiranje krajevnih uradov uskladili z navodili Vlade RS ter pristojnih ministrstev. Zaradi zdajšnjih razmer do nadaljnjega preklicujejo naročanje za storitve Krajevnega urada Dol pri Ljubljani. Ker se razmere in ukrepi Vlade RS pogosto spreminjajo, predlagamo, da za ažurne informacije glede delovanja krajevnega urada spremljate občinsko spletno stran www.dol.si. Za obisk Upravne enote Ljubljana se morate predhodno naročiti na telefonsko številko 01 475 56 21, s posredovanjem elektronskega sporočila na e-naslov narocanje.uelj@gov.si ali prek navadne pošte. Že naročene stranke se morajo prenaročiti na termin po 12. aprilu. Za dodatne informacije lahko pokličete na telefonsko številko 01 306 30 00.

• Občinska uprava

Rekonstrukcija ceste in ureditev propusta čez potok Kamnico

Občina je po uspešno izvedenem javnem naročilu podpisala izvajalsko pogodbo s podjetjem Trgograd, d. o. o., ki bo v maju začel z ureditvenimi deli na potoku Kamnica, v sklopu katerih bo razširjen propust in rekonstruiran del lokalne ceste. Vrednost gradbenih del znaša 140.000 EUR. • Občinska uprava

Gradnja krožišča na Vidmu

Župan Občine Dol pri Ljubljani Željko Savič je v začetku meseca podpisal tripartitno pogodbo z Direkcijo RS za infrastrukturo in izvajalcem del CGP Novo Mesto za gradnjo krožišča na Vidmu. Gradbena dela se bodo predvidoma začela v maju, končana pa bodo do letošnje jeseni. Vrednost celotne investicije je predvidena na okoli 800.000 evrov, od tega bo Občina sofinancirala del, ki je vezan na ureditev priključkov lokalnih cest (zemeljska dela, voziščne konstrukcije, gradbena in obrtniška dela, prometna oprema ipd.), v znesku 150.000 evrov. • Občinska uprava

Foto: Nina Keder

BREZPLAČEN JAVEN WIFI DOSTOP NA 7 LOKACIJAH

Občina Dol pri Ljubljani je na podlagi uspešne prijave na tretji poziv Evropske komisije za dodelitev nepovratnih sredstev za spodbujanje internetne povezanosti v lokalnih skupnostih prejela bon v vrednosti 15.000 evrov. Na omenjeni razpis se je prijavilo več kot 11.000 prijaviteljev iz cele Evrope, Občina Dol pri Ljubljani je bila ena izmed 1.780 prejemnikov bona. Hitro in zanesljivo brezžično internetno povezavo je kot pomembno pridobitev za lokalno okolje prepoznala večina slovenskih občin, na razpisu WiFi4EU je bilo pri pridobivanju finančnih sredstev uspešnih približno 80 % občin.

Evropska komisija želi s programom WiFi4EU državljanom povsod v Evropi omogočiti brezplačen brezžični dostop do interneta v okolici glavnih središč javnega življenja, uporaba omrežja z oznako WiFi4EU pa bo občanom in vsem ostalim obiskovalcem omogočala širokopasovni internetni dostop visoke kakovosti.

Omrežje bo popolnoma aktivno predvidoma v juniju 2021 in bo na vseh lokacijah označeno z emblemom WiFi4EU. Lokalni prebivalci in obiskovalci lahko omrežja WiFi4EU uporabljajo brezplačno, pri čemer nista dovoljena oglaševanje in uporaba podatkov v komercialne namene. Za registracijo na omrežje geslo ne bo potrebno, uporaba interneta bo neomejena. Po občini

bodo vzpostavljeni zunanji in/ali notranji oddajniki (AP) na naslednjih sedmih lokacijah:

- 1) Rajhova domačija (notranji in zunanji AP)
- 2) Objekt Križevska vas 1 (zunanji AP)
- 3) PGD Beričevo (notranji in zunanji AP)
- 4) Kmetijski dom Beričevo (notranji AP)
- 5) Občinska uprava Dol (notranji AP)
- 6) PGD Laze (zunanji AP)
- 7) PGD Senožeti (zunanji AP)

Namestitve opreme in omrežja v Občini Dol pri Ljubljani izvaja podjetje Telemach, d. o. o., ki se je zavezal uporabiti najnovejšo in najboljšo razpoložljivo opremo, da bo povezanost hitra, zanesljiva in varna. O napredku izvedbe projekta vas bomo sproti obveščali.

Pobuda WiFi4EU se financira s finančno podporo Evropske unije.

• Občinska uprava

Ureditev sprehajalnih poti s klopmi in koši

Občina Dol pri Ljubljani nadaljuje z izvajanjem projektov, izglasovanih na participativnem proračunu – predvsem želimo čim prej zaključiti dolg in preteklega leta. Tako je v Beričevem pri PGD v teku obnova podpornega zidu za varovalno ograjo. Za ureditev sprehajalnih poti v Dolskem in Petelinjah pa so nam konec marca dobavitelji dostavili klopi, ki bodo skupaj s koši za pasje iztrebke nameščeni predvidoma v maju. Pred namestitvijo moramo namreč urediti soglasja z lastniki parcel ob sprehajalni poti. Naročene so tudi nove tablice za označitev Vegove poti.

• Občinska uprava

Foto: Nina Keder

Čistilna akcija uspešno izvedena

V soboto, 20. marca 2021, je na območju občine Dol pri Ljubljani potekala čistilna akcija. Posamezniki in člani društev so bili razdeljeni na področja, ki so jih čistili. Prezem materiala in malice je bil organiziran po gasilskih društvih, za kar se občinska uprava še posebej zahvaljuje ter da so zagotovili prostovoljce in prostore za delitev sredstev.

Pri čiščenju je sodelovalo tudi kar precej otrok in mladine. V letošnjem letu je bilo zaznati nekaj več pobranih odpadkov kot prejšnja leta, saj se jih je nabralo za približno 110 m³. Organiziran je bil tudi traktorski odvoz smeti.

V upanju, da bi še naprej skrbeli za naravo in čisto okolje, v katerem živimo, se zahvaljujemo vsem udeležencem letošnje čistilne akcije. • Občinska uprava

Medgeneracijsko sodelovanje pri čistilni akciji v Kamnici: upokojenci in vnuki

Uspešna čistilna akcija tudi v Senožetih

Župan na obisku v Varstvu

Tokrat se je župan odzval na malce drugačno povabilo. Obiskal je Varstvo na kmetiji v Dolu, ki ga vodi Barbara Šimenc in je neposredni sosed Rajhove domačije, kamor se že kmalu seli tudi Občinski urad in županova pisarna. Župan je otroke razveselil s knjižnim darilom otroških knjig avtorjev iz naše občine: knjigo Petra Mucka Deklica in bukev ter knjigo Sija, zvezdica, ki si je želela živeti na Zemlji avtorice Belle Weave. Z otroki se je župan podal na sprehod po bližnji okolici, po zavrtih, vse od varstva pa do cerkve. Se kdo sprašuje, kaj so to zavrti? To so vrtovi za hišami, po katerih poteka sprehajalna pot in za katero bolj kot ne vedo le domačini. Otroci se z vzgojiteljicami tam mirno sprehajajo in mimogrede pozdravljajo še prijazne sosede ter njihove domače živali.

• Nina Keder

Občinski svet razpravljaj tudi o ravnatelju

Tudi tokrat je občinska seja zaradi epidemioloških razmer potekala na daljavo, prek informacijsko-komunikacijske tehnologije.

V drugem branju je bil obravnavan odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo v naši občini. Občina je pripravila predlog novega odloka, ki upošteva povprečne vrednosti komunalnih prispevkov po Sloveniji, zaradi česar se komunalni prispevek nekoliko zmanjšuje. Svetniki so se lotili tudi pravilnika o gospodarjenju z objekti v občinski lasti, cene najema občinskih objektov in opreme, a po več pripombah so predstavili potrditev pravilnika na naslednjo sejo. S strani Sveta zavoda Osnovne šole Janka Modra je bila Občina pozvana k podaji mnenja h kandidaturi za ravnatelja. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je za občinski svet pripravila mnenje o imenovanju ravnatelja za prihodnje mandatno obdobje. Kandidati so bili trije, ki so izpolnjevali pogoje, in sicer Maruša

Babnik, Gregor Pečan in Olga Vodopivec. Občinski svet je mnenje komisije potrdil in podal pozitivno mnenje k izbiri Gregorja Pečana z obrazložitvijo, da ima dolgoletne izkušnje na mestu ravnatelja, da dobro sodeluje tako z Občino kot lokalno skupnostjo, prav tako pa so njegove izkušnje priznane na državnem nivoju kot predsedniku Združenja ravnateljic in ravnateljev osnovnih in glasbenih šol.

Pod točko pobude in vprašanja članov sveta so bili svetniki s strani župana seznanjeni s projektom Prostofer, brezplačnimi vožnjami za starejše občane, ki je že prisoten v 60 občinah in prihaja tudi v našo občino. Na letni ravni bo strošek Prostoferja za Občino okoli 6.000

evrov. Prevozi naj bi potekali od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, uporabljal pa se bo električni avtomobil znamke Zoe. Debata se je razvila tudi okoli novo postavljenega objekta pri kmetijski zadrugi v Dolu. Kot je pojasnil župan, gre za začasni objekt za čas, ko v notranjih prostorih zadruge poteka prenova. Občina je bila s strani svetnikov pohvaljena za organiziranje čistilne akcije. Izražena pa je bila tudi skrb, da se ob čedalje bolj popularnem pohodništvu pojavlja čedalje več odpadkov ob pohodniških točkah.

Občinsko sejo lahko v celoti poslušate na avdio posnetku na spletni strani občine www.dol.si pod zavihkom z naslovom Občinske seje. •Nina Keder

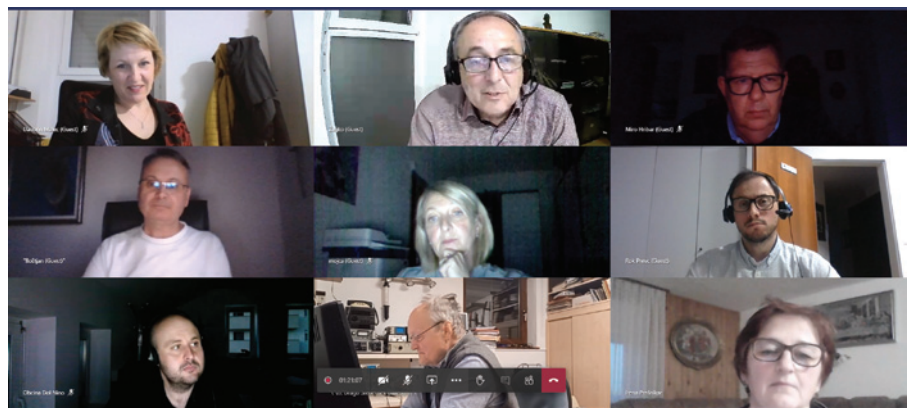

Foto: Nina Keder

Izpis sklepov 14. seje občinskega sveta Občine Dol pri Ljubljani z dne 31. 3. 2021

AD i SKLEP:

Potrdi se predlagani dnevni red 14. redne seje. Sklep je bil sprejet.

AD 1 SKLEP:

Potrdi se zapisnik 13. redne seje Občinskega sveta Občine Dol pri Ljubljani z dne 17. 2. 2021. Sklep je bil sprejet.

AD 2 SKLEP:

Potrdi se zapisnik 2. dopisne seje Občinskega sveta Občine Dol pri Ljubljani z dne 1. 3. 2021. Sklep je bil sprejet.

AD 3 SKLEP:

Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani sprejme Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje občine Dol pri Ljubljani. Sklep je bil sprejet.

AD 4: PRAVILNIK O GOSPODARJENJU Z OBJEKTI V LASTI OBČINE DOL PRI LJUBLJANI. Pri tej točki se ni sprejel sklep.

AD 5 SKLEP:

1. Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani sprejme Pravilnik o dopolnitvi pravilnika o plačilih oziroma sejinah občinskih funkcionarjev in članov delovnih teles občinskega sveta, drugih organov občine ter povračilih stroškov.

2. Pravilnik o dopolnitvi pravilnika o plačilih oziroma sejinah občinskih funkcionarjev in članov delovnih teles občinskega sveta, drugih organov občine ter povračilih stroškov se objavi v Uradnem listu RS. Sklep je bil sprejet.

AD 6.1 SKLEP:

Občinski svet v postopku za imenovanje ravnatelja Osnovne šole Janka Modra Dol pri Ljubljani podaja mnenje:

»Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani daje pozitivno mnenje k imenovanju Gregorja Pečana za ravnatelja OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani.« Sklep je bil sprejet.

AD 6.2 SKLEP:

Občinski svet v postopku za imenovanje ravnatelja Osnovne šole Janka Modra Dol pri Ljubljani podaja mnenje:

»Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani daje negativno mnenje k imenovanju Maruše Babnik za ravnateljico OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani.« Sklep je bil sprejet.

AD 6.3 SKLEP:

Občinski svet v postopku za imenovanje ravnatelja Osnovne šole Janka Modra Dol pri Ljubljani podaja mnenje:

»Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani daje negativno mnenje k imenovanju Olge Vodopivec za ravnateljico OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani.« Sklep je bil sprejet.

Zapisal: Darko Ilievski

Ceste se bo še popravljalo

Pri izgradnji pločnikov in cest se je pokazalo nekaj nepravilnosti, na kar ste občani tudi opozorili. Če se tudi vam porodi kakšno vprašanje v zvezi z našo občino, ne odlašajte, pošljite nam svoje vprašanje na elektronsko pošto pletenice@dol.si ali na naslov Pletenice, Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani.

1. VPRAŠANJE

V zadnjih izdajah občinskega glasila Pletenice je veliko pisanja o varnosti pešcev v prometu in zgrajenih pločnikih. Navedli ste napotke, kako se morajo pešci ravnati v prometu. Vsakič, ko se sprehajam od vasi Brinje do Vidma, me je strah, da me bo eden izmed avtomobilov ali traktorjev povozil, saj skozi Brinje in Beričevo še vedno divjajo avtomobili in traktorji. Ker pločnika skozi omenjeni vasi do Vidma še precej časa ne bo v celoti, zahtevamo od občine, da se naredijo grbine (ležeči policaji) v vaseh Beričevo in Brinje, saj se bo edino tako umiril promet. Očitno noben LED prikazovalnik hitrosti ali občasna kontrola redarjev ne pomagata. Ni še veliko časa minilo, odkar je življenje izgubila mlada punca, ki je lani umrla pri Senožetih. Še kakšno leto prej pa je umrl kolesar na koncu vasi Beričevo. A mora še kdo, da boste izvedli ukrepe, ki bodo pripomogli k umiritvi prometa? Na Vidmu ste že pred leti naredili grbine. Nove ste naredili tudi pri šoli in zdaj zahtevamo, da jih naredite še v vaseh Brinje in Beričevo. Vem, da se trudite, a tudi mi želimo varnost in kdo bo kazensko odgovarjal, če bomo imeli novo smrtno žrtev.

O: Strategija postavljanja »ležečih policajev« je predvidena na območjih bolj strnjenih naselij, kar se je izkazalo za precej učinkovit ukrep. Izkušnje s postavitvijo »ležečih policajev« na ostalih lokalnih cestah pa kažejo, da so ti učinkoviti zgolj nekaj metrov pred hitrostno oviro in nekaj metrov za njo, v nadaljevanju pa se ta učinek izniči. Poleg tega hitrostne ovire povzročajo dodaten hrup in poškodbe na kmetijski mehanizaciji ter pomenijo dodatno težavo pri izvajanju zimske službe, zato postavljanje hitrostnih ovir ni vedno najboljša rešitev. Občina v

Tabela: Podatki o meritvah hitrosti z dne 31. 3. 2021

Lokacija meritve	Čas meritve	Omejitev hitrosti km/h	Povprečna hitrost tovornih vozil	Povprečna hitrost osebnih vozil	povprečna hitrost prekrškov	Število prekrškov
Laze 25	6:00–7:00	50	33	36	67	4
Brinje 4	7:15–8:35	40	35	36	55	7
Videm 7g	8:45–10:00	40	21	24	-	0
Dolsko 55	10:15–11:15	30	-	23	42	2
Beričevo 45	11:30–12:00	40	-	32	51	1
Brinje 4	12:10–13:00	40	-	32	66	1
					Skupaj	15

tem delu za povečanje prometne varnosti pešcev predvideva zgraditi enostranski pločnik. V lanskem letu je bilo v Beričevem zgrajenih prvih 200 metrov, z gradnjo pločnika bomo nadaljevali tudi v letošnjem in naslednjem letu. • Občinska uprava

2. VPRAŠANJE

Zanima me, kako je s kvaliteto izvedbe cestnih del, saj asfalt, ki so ga vgradili v zimskih razmerah, že sedaj kaže, da ne bo zdržal naslednjih nekaj zim. Na Vidmu je že vidno izletavanje zrn. Tudi stiki med novim in starim asfaltom niso ustrezno izvedeni. V Ljubljani vse stike prelepijo s črnim trakom in tako ne pride voda v stik ter tako preprečijo razpadanje asfalta na stiku.

O: Pri projektu dvignjenega križišča pri šoli Dol je prišlo do težav zaradi prenizkih temperatur pri vgradnji asfalta, zaradi česar je sprijem slabši in prihaja do luščenja asfalta. Izvajalec je z reklamacijo že seznanjen, dogovorjeni smo, da se bo preplastilo celotno križišče. Na opozorilo glede neustreznih stikov pa sledeče: stik starega in novega asfalta se vedno izvede z bitumensko pasto Dilaplast ali opcijsko s taljivim bitumenskim trakom, kot je na primer Teksabit. Obe varianti se uporablja, s tem da se bitumensko pasto nanese po vertikalnem delu stika in navzven ni vidna. • Občinska uprava

3. VPRAŠANJE

Leta 2008 smo pri izdaji lokacijske informacije za gradnjo stanovanjske hiše v Beričevem prejeli informacijo, da je kanalizacija v Beričevem v načrtu leta 2015 in da moramo do takrat imeti biološko čistilno napravo (kar jo seveda imamo). Zdaj smo v letu 2021 in nas zanima, kdaj bo zgrajena kanalizacija tudi tu?

O: Državni operativni program opremljanja s kanalizacijo je takrat predvideval, da mora biti celotno območje Slovenije opremljeno s kanalizacijskim omrežjem do leta 2015, kasneje pa so se kriteriji in terminski plani spremenili. Večina evropskih sredstev za gradnjo kanalizacijskih sistemov je bila občinam na razpolago v prvem programskem obdobju 2007–2013, nekatere občine so ta sredstva dobro izkoristila, nekatere pa slabše ali sploh nič. Poleg tega se je Slovenija delila na dve kohezijski regiji, Zahodna Slovenija in Vzhodna Slovenija. Ker naša občina spada v »bolj razvito« zahodno kohezijsko regijo, so sredstva za infrastrukturne projekte danes zelo omejena. Občina s svojimi lastnimi sredstvi v prihodnje ne bo sposobna zgraditi celotnega kanalizacijskega omrežja. Prednostno sedaj v občini urejamo kanalizacijski sistem Dol, kjer je aglomeracija večja od 2.000 populacijskih enot (Videm, Dol, Zaboršt, Zajelše). Skladno z operativnim programom države bi

moralo biti do konca leta 2023 pokritih več kot 90 % omenjenega območja. V lanskem letu je občina zgradila slabih 300 m kanalizacije od križišča Ihan proti osnovni šoli. V letošnjem in prihodnjem letu načrtujemo urediti kanalizacijo še na Vidmu od potoka Mlinščica mimo pošte in nato proti JUB-u v skupni dolžini več kot 500 m. Gradnja kanalizacije v drugih delih občine v tem trenutku žal ni predvidena zaradi omejenih finančnih sredstev.

• Občinska uprava

4. VPRAŠANJE

Med otroki je zelo priljubljen pumptrack v Zajelšah. Se ga morda načrtuje še kje v občini?

O: Tudi na občini smo zaznali veliko priljubljenost koloparka med našimi občani, še posebno med otroki in mladino. V tem mesecu pod polovičnim pokroviteljstvom občine na lokaciji koloparka potekajo tečaji za otroke, kjer se učijo osnovnih kolesarskih veščin, ki so neprecenljive, še posebno v prometu. Na občini v naslednjem letu načrtujemo postavitev podobnega koloparka tudi pred OŠ Janka Modra na Vidmu.

• Občinska uprava

5. VPRAŠANJE

Zadnje čase se v občini obnavlja veliko cest. Sam sem najbolj vesel izgradnje nove ceste skozi naselje Videm, saj smo o tem projektu poslušali veliko let. Vendar sem opazil, da bi bila lahko cesta, ki je že dokončana – od izvoza z glavne ceste za Videm do križišča proti šoli, po mojem mnenju narejena bolje. Cestišče ima veliko število jaskov, ki so na voznem pasu in so različno potopljivi v cestišče (niso izravnani s

cestiščem), zato je vožnja z avtom zelo nemirna, vozniki pa se jaškom izogibamo. Prav tako asfalt ni enakomerno položen. Najbolj kritična je popravljena cesta mimo Juba, kjer je bila prej hiša s hišno številko 21. Tam je asfalt položen najslabše. Glede na to, da je cesta skozi Videm zelo obremenjena s tovornimi vozili, menim, da vsak jašek/udrtina in podobno povečuje hrup in poslabšuje kakovost bivanja v tem okolju. Prav tako menim, da bi moral biti vsak projekt izveden najbolje, kar se da, in tukaj vidim še nekaj prostora za izboljšave. Mogoče bi bilo smiselno poiskati kakovostnejšega izvajalca.

O: Veseli nas, da je naš trud na področju infrastrukturnih projektov opažen tudi s strani občanov. Na cesti od državne ceste proti šoli je res nekaj pokrovov jaskov, ki bi lahko bili bolje položeni. V spomladanskem času bomo zato opravili temeljitejši pregled ceste, da ugotovimo, ali je preko zime prišlo še do kakih dodatnih posegov ali morebitnih drugih poškodb. Glede na rezultate ugotovitev bomo od izvajalca lahko zahtevali tudi morebitno sanacijo. Cesta mimo Jub-a pa je nekoliko specifična. Delno je to posledica slabše izvedenega asfalta, delno pa je to tudi posledica odločitve, da zaradi nižanja stroškov ne bomo preplastili celotne ceste, zaradi česar je bilo potrebno izvesti prilagoditve obstoječemu delu ceste. Z izvajalcem smo se tudi tu dogovorili za preplastitev v okviru reklamacije.

• Občinska uprava

6. VPRAŠANJE

Na predstavitvi izgradnje pločnika skozi Brinje in Beričevo ste nam povedali, da bo tudi cesta na novo asfaltirana. Kot ste navedli, boste morali zaradi neustrezne širine zdaj širiti še na drugo stran in upam, da boste izvedli tudi asfalt v celoti širini cestišča, ne samo krpali.

O: Pravilno ste navedli, da je širitev ceste predvidena tudi na drugo stran, kjer ima Občina že odkupljena zemljišča. Cesta bo razširjena do končne predvidene širine 5,5 metra. Zaradi finančnih omejitev bomo zaenkrat posegali samo v razširjeni del, kjer se bo izvedlo nov ustroj ceste z utrditvijo in novim asfaltom. Če bi

občina želela preplastiti celotno cesto, bi bilo potrebno predhodno urediti tudi ustroj ceste, kar pa bi stroške rekonstrukcije močno povečalo. Celotna preplastitev ceste v tem trenutku ni predvidena.

• Občinska uprava

7. VPRAŠANJE

Večkrat srečam občinsko redarstvo, pa me zanima, kakšne so njihove naloge v naši občini. Ali imajo pristojnosti ukrepanja in opozarjanja? V katerih primerih se lahko obrnemo neposredno nanje, če se sploh smemo?

O: Občinsko redarstvo skrbi za javno varnost in javni red na območju občine in je pristojno:

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdrževati javni red in mir.

Poleg tega Zakon o pravilih cestnega prometa pooblašča občinsko redarstvo za izvajanje nadzora nad varstvom okolja, izločitvijo vozil iz prometa, odstranitvijo nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila, uporabo varnostnega pasu in zaščitne čelade, najvišjo dovoljeno hitrostjo, ustavitvijo in parkiranjem, prometno signalizacijo ipd. Na medobčinski inšpektorat in redarstvo se lahko obrnete kadar koli v času poslovnega časa na tel. št. 01/896 34 69 ali e-pošto inspektorat.litija@litija.si.

• Občinska uprava

Starejši občani bodo *bolj mobilni*

Na veliko veselje starejših občanov tudi v našo občino prihaja možnost brezplačnih prevozov s projektom Prostofer. Pogovarjali smo se z Miho Bogatajem, direktorjem Zavoda Zlata mreža, kjer so uresničili željo starejših po večji mobilnosti in ustanovili mrežo prostovoljcev in brezplačnih prevozov.

Kaj pomeni beseda prostofer in kako ste dobili idejo o brezplačnih prevozech?

Beseda prostofer je sestavljena iz dveh besed: 'prostovoljni' in 'šofer'. Ideja je nastala iz dolgoletnega sodelovanja naših sodelavcev pri projektu Starejši za starejše, ki ga vodi ZDUS (Zveza društev upokojencev Slovenije), vanj pa je vključenih približno 240.000 starejših od 65 let, potrebnih pomoči. Pri tem projektu se je izkazalo, da je največja potreba naših starejših potreba po socialni vključenosti (druženju) in potreba po mobilnosti oz. prevozu. Od tu ideja za brezplačne prevoze. Prostofer v taki obliki, kot deluje danes, obstaja približno tri leta, medtem ko so se brezplačni prevozi, ki jih opravljajo prostovoljci, v Sloveniji izvajali že prej, a po drugačnem sistemu.

Komu je Prostofer namenjen?

Prostofer je namenjen vsem tistim starejšim, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov in imajo nizke mesečne dohodka oziroma pokojnine pa tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi.

Miha Bogataj

Prostofer jim omogoča lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe, brezplačne prevoze do javnih ustanov, trgovinskih centrov, pokopališča in do drugih nujnih opravkov.

Kako deluje Prostofer?

Uporabnik, ki potrebuje prevoz, pokliče na brezplačno številko 080 10 10. V komunikacijskem centru nato zabeležijo njegove podatke in lokacijo

prevoza. Po najavi prevoza klicni center

obvesti prostovoljnega voznika o prevozu in to sporoči uporabniku, za katerega se opravi prevoz. Vozilo je zagotovljeno s strani Občine, prav tako je poskrbljeno za zavarovanje tako voznika kot tudi sopotnikov.

Kdo je lahko član Prostoferja in kako voznik postane član?

Prostovoljni šofer je lahko vsak, ki

Zakaj Prostofer?

Brezplačni prostoferjski prevozi starejšim omogočajo:

- večjo mobilnost,
- večjo socialno vključenost,
- medsebojno povezovanje,
- medsebojno pomoč,
- boljšo kvaliteto življenja v tretjem življenjskem obdobju,
- čim dlje lahko ostanejo doma (čim kasnejši odhod v dom za ostarele).

Druženje in občutek koristnosti igrajo pomembno vlogo pri aktivnem staranju.

ima veljavno vozniško dovoljenje in je v svojem prostem času pripravljen pomagati tistim, ki prevoze potrebujejo. Seveda pa so prostoferji še veliko več – svojim sopotnikom nesebično pomagajo tudi, ko ti izstopijo iz avta: ko jih peljejo k zdravniku, jih pospremi do čakalnice in počakajo nanje, pomagajo nesti vrečke iz trgovine in jim priskočijo na pomoč pri vzpenjanju po stopnicah. To so ljudje z velikim srcem, ki jim ni škoda prostega časa nameniti tistim, ki potrebujejo pomoč. Postati prostofer je zelo

Prednosti projekta Prostofer, ki jih ne smete spregledati:

Prednosti projekta Prostofer, ki jih ne smete spregledati:

- brezplačni klici za uporabnike,
- 100-odstotna odzivnost klicnega centra,
- zagotovljena celostna storitev in kakovost na vseh ravneh,
- zagotavljanje prostovoljnih voznikov,
- brezplačno usposabljanje in izobraževanje voznikov,
- brezplačna namestitve računalniškega programa oz. aplikacije in možnost izvoza podatkov ter izdelava statističnih izkazov,
- večja medijska prepoznavnost občin zaradi velike odmevnosti projekta,
- možnost pridobivanja razpisnih sredstev.

V zadnjem času postaja projekt prostoferstva tudi ekološki oziroma prijazen do okolja, saj stremijo k temu, da prostoferji uporabljajo električna vozila.

preprost postopek – potrebno je le poslati svojo prijavo s svojimi podatki na občino, ki izvaja te prevoze oziroma je vključena v naš projekt, ali pa na zavod Zlata mreža na naslov: info@zlata-mreza.si.

V koliko krajih oziroma občinah že delujete?

V projekt Prostofer je v tem trenutku vključenih že 63 slovenskih občin, vozimo pa v 56 občinah, saj zaradi epidemije ne moremo tekoče izvajati izobraževanja za prostoferje in prevzemov vozila, tako da občine, ki so se priključile med zadnjimi, še čakajo na

zagon. Vsak mesec se nam priključi kakva nova občina, zato se ta seznam zelo hitro spreminja.

Letos imamo v načrtu priključiti še vsaj 10 novih občin, kar nam bo zagotovo uspelo. Seznam vseh občin, ki nudi brezplačne prevoze Prostofer, je sproti ažuriran in objavljen na povezavi www.prostofer/obcine.

Slovenija se že uvršča med 'zelo stare' države, saj je danes pri nas vsak peti prebivalec starejši od 65 let. Delež starejših od 60 let se letno poveča za 3 %.

Prostoferja? Boste še s kakšnim projektom sodelovali z našo občino, vidite še kje priložnost za sodelovanje?

V zavodu Zlata mreža imamo še en projekt, ki je prav tako nastal kot odgovor na potrebe starejših, in sicer t. i. Zlati kotički. To so prostori za druženje, ki jih imamo v sedmih slo-

venskih mestih, lokacije so Mercatorjevi centri, in sicer v Kopru, Novi Gorici, Velenju, Medvodah, Grosupljem, Ptuj in Žalcu. Namenjeni so druženju, prenosu in odkrivanju novih znanj, medsebojni pomoči, vzpodbudam ter povezovanju zlate generacije pa tudi medgeneracijskemu povezovanju. Morda se boste nekoč tudi v vaši občini odločili za kaj takega.

• Nina Keder

Katero občino bi lahko izpostavili, kjer ta sistem najbolj deluje?

V vseh občinah Prostofer deluje po enakem sistemu, saj imamo za vse enak in utečen sistem ter enotni klicni center, ki koordinira prevoze, tako da bi težko izpostavil katero koli občino. V vseh primerih gre za občine, ki se ponašajo z visoko stopnjo odgovornosti v skrbi za svoje starejše občane. In pa seveda za občine, ki med svojimi prebivalci poiščejo vse te srčne prostovoljce, ki opravljajo prevoze, da se sploh lahko izvaja ta projekt.

Obstaja morda kakšen kraj, kjer se pa ta sistem ni prijel in zakaj, čemu to pripisujete?

Med občinami, ki so priključene projektu Prostofer, ni velikih odstopanj.

Vaš zavod se imenuje Zlata mreža. S čim se še ukvarjate poleg

Električni avtomobil Prostofer bo v naši občini stal pred Rajhovo domačijo v Dolu.

Foto: arhiv Prostoferja

Prenova prometne signalizacije

Živimo v obdobju, ko je promet zelo pomemben za razvoj gospodarstva, družbe in človeka kot posameznika in člana skupnosti oziroma družbe. Zato je zelo pomembno pravilno vodenje prometnih tokov, na kar vpliva tudi namestitvev ustrezne prometne signalizacije in prometne opreme.

Poleg voznika in njegove prometne vzgoje, vozila, ceste, vremenskih razmer in okolja imata prometna signalizacija in prometna oprema velik vpliv na tekoče in varnejše odvijanje prometa. Prometno signalizacijo sestavljajo prometni znaki, naprave in oznake, ti pa voznike obveščajo o nevarnostih na cestah in objektih na njih, predpisujejo ravnanja in omejitve, označujejo in določajo vozišče, uporabnike obveščajo o znamenitostih in o uslugah, ki jih iščejo uporabniki itd. Prometno signalizacijo delimo na vertikalno in horizontalno. Horizontalna prometna signalizacija

Dotrajana in poškodovana prometna signalizacija skoraj brez svetlobne odbojnosti in so neprepoznavi.

obsega označbe na prometnih površinah. Sestavni del prometne signalizacije je tudi turistična in druga obvestilna signalizacija. V vertikalno prometno signalizacijo spadajo tudi prometni znaki, dopolnilne table, znaki za označevanje del in ovir v cestnem prometu, znaki za označevanje bližine roba vozišča in preprečevanje vožnje, svetlobni prometni znaki in spremenljiva prometno informativna signalizacija.

Izdelava prometnih znakov je lahko taka, da je njihova vsebina stalna ali spremenljiva. Površina prometnih znakov mora biti izdelana v skladu s predpisi, iz svetlobno odsevnih materialov. Prometni znaki so lahko izdelani tudi z lastnim virom svetlobe (osvetljeni od znotraj) ali zunanjim virom svetlobe (osvetljeni od zunaj s posebnimi svetilkami). Naši prometni znaki so najpogostejše izdelani iz alu pločevine, debeline 2 mm, in namenskega E-alu profila. Na prometni znak je aplicirana refleksna folija. Zelo pomembno je, da zagotavlja, da ima prometna signalizacija dolgo življenjsko dobo. Vse javne ceste in javne poti, dane v javni promet, morajo biti označene s

Neusklajena prometna signalizacija – na eni vpadnici je hitrost vožnje omejena na 40 km/h, na drugi pa 50 km/h.

predpisano prometno signalizacijo, ki udeležencem omogoča varen in tekoč promet. V Zakonu o pravilih cestnega prometa in Zakonu o cestah je določeno, da so za varno in tekoče odvijanje prometa na občinskih cestah poleg udeležencev v cestnem prometu odgovorne tudi občine in da prometno ureditev na občinskih cestah določi občina s posamičnim konkretnim upravnim aktom. Prav tako je določeno, da prometna ureditev obsega tudi določitev drugih prepovedi, obveznosti in omejitev udeležencem prometa, in sicer:

- določitev uporabe ceste ali dela ceste za določene vrste vozil oziroma uporabnikov (cesta, rezervirana za motorna vozila, kolesarska pot ali steza, steza za pešce, steza za pešce in kolesarje, steza za jezdece) in mej naselij;
- določitev prednostnih smeri ter sistem in način vodenja prometa;
- določitev omejitev uporabe ceste ali njenega dela glede na vrsto prometa;
- določitev omejitev hitrosti vozil;
- ureditev kolesarskega prometa in določitev lokalnih kolesarskih povezav;

v naši občini

- ureditev parkiranja in ustavljanja vozil;
- določitev območij umirjenega prometa, območij omejene hitrosti, območij za pešce in prehodov za pešce;
- določitev ukrepov za umirjanje prometa za varnost otrok, pešcev in kolesarjev, zlasti v bližini vzgojno varstvenih, izobraževalnih in zdravstvenih ustanov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci cestnega prometa pojavljajo v večjem številu;
- določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev udeležencem prometa.

V zadnjem obdobju so občani, Krajevne skupnosti in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na občinsko upravo Občine Dol pri Ljubljani naslovili večje število pobud za prometno ureditev občinskih cest zaradi dotrajane, pomanjkljive, neustrezne in zastarele oz. neveljavne prometne signalizacije in prometne opreme. Tudi Občinska uprava se je pri delu na terenu soočala s tovrstno problematiko. Prav tako je bilo ugotovljeno, da o

Umazana prometna signalizacija s slabo svetlobno odbojnostjo.

postavitvi prometne signalizacije in prometne opreme ni izdanih pravnih aktov (v nadaljevanju odločb). Z navedeno problematiko je bil seznanjen tudi župan Občine Dol pri Ljubljani Željko Savič in posredno svetniki Občinskega sveta. Župan je ustanovil štiričlansko Komisijo za urejanje prometa, katere naloga je, da na območju celotne občine pregleda in oceni prometno ureditev na vseh lokalnih cestah, javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki so bile dane v javni promet. Pregled prometne ureditve poteka in bo tudi v prihodnje potekal v več fazah in po posameznih območjih. Dogovorjeno je bilo, da o ugotovitvah predsednik komisije napiše poročilo. Prav tako je bilo dogovorjeno, da bodo o

obstoječi, manjkajoči, dotrajani in neustrezni prometni signalizaciji, ki jo je potrebno zamenjati in namestiti novo, napisane odločbe. Predvidoma bo v prvi fazi napisanih 146 odločb. V prvi fazi je bilo v januarju in februarju 2021 opravljenih več terenskih pregledov prometne ureditve v vaseh Videm, Beričevo in Brinje, bila so podana strokovna mnenja o ustreznosti prometne signalizacije in prometne opreme. Pri tem so člani komisije ugotavljali nepravilnosti, kot so dotrajani in zastareli prometni znaki in oprema, neustrezna in neusklajena postavitev in pomanjkljiva prometna signalizacija. Komisija za urejanje prometa nadaljuje z aktivnostmi.

• Bojan Višček

Zastarela, neustrezna in nepravilno postavljena prometna signalizacija - na istem nosilnem drogu sta lahko le dva prometna znaka.

Dol v času kongresa pred 200 leti

Življenje prebivalcev Dola je bilo leta 1821 za današnji čas precej skromno. Lahko pa so se družili, za kar smo mi danes, 200 let kasneje, prikrajšani. Prav iz tega razloga smo odprtje razstave in osrednjo prireditev ob 200. obletnici ljubljanskega kongresa in obiska cesarja Franca I. v Dolu predstavili na nedeljo, 5. septembra 2021. V nadaljevanju pa lahko preberete, kaj je o tedanjih razmerah in dogajanju našel in zapisal župnik Alojz Grebenc.

Družinska knjiga (Status animarum), ki obsega čas od 1797 do 1941 v več zvezkih ohranja imena in hiše tedanjih prebivalcev. Za naselje Dol, ki ima v tem času tudi ime Verhpolje, je zapisano, da je tu 27 bivališč, od tega devet nenaseljenih. Šest nenaseljenih bivališč je bilo v lasti graščine. Hišne številke so šle od vzhoda proti zahodu, tako je imela graščina številko 1 in so si sledile: Graščina, Penkač, Levč, Stara Levka, Birt, Kazinar, Dragar, Kramar, Begelj, Zajiček, Kovač – Jakopin, mežnarija

in stanovanje za učitelja »Mesnerei-Schuleswohnungen«, župnišče, Potrat, kaplanija, graščinski mlin in žaga, Cotman, Mesar in Kovač. Nobeno od teh bivališč v Dolu, razen graščinskega kompleksa, ni ohranilo izvirne podobe. Današnja podoba teh bivališč, ki so bila priča cesarskega obiska, so iz druge polovice 19. stoletja in začetka 20. stoletja. Ljubljanski potres 1895 je te stare domove dodobra zrahljal in ljudi prisilil k obnovi, zato razen graščine in cerkve nimamo zgradb iz tistega časa. Lokacija zgradb pa je ostala približno

ista. Zadnja zgradba iz časa pred cesarskim obiskom, in je bila porušena leta 1944, je bilo župnišče v Dolu, ki je bilo zgrajeno leta 1731. Zvonik župnijske cerkve je bil takrat približno deset metrov nižji. Na sedanjo višino je bil dozidan leta 1847. Sedanjih paviljonov še ni bilo v času cesarskega obiska. Ljudsko izročilo pa ve povedati, da je bila že v času prenove farne cerkve leta 1750 kapela na vzhodu na začetku hruškovega drevoreda in da je bila v njej tudi maša. Kdaj so bile posajene platane, ni znano, zelo verjetno so bile že v času obiska.

Špenkova hiša v Podgori, zidana pred 1800

Vhodni portal Pr' Sirk v Klečah

Lesena hiša Pr' Ukan v Zajelšah se je ohranila na fotografiji. Hiša Pr' Petru je imela letnico 1740.

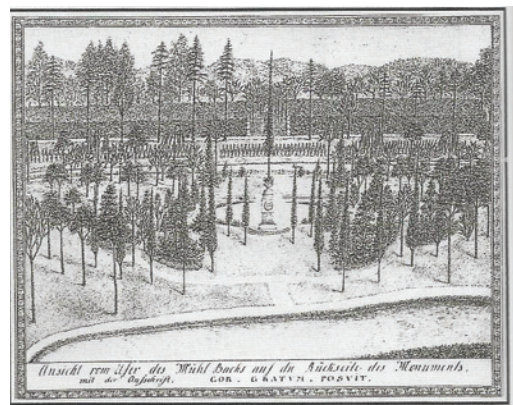

Zahodna stran graščine pred drugo svetovno vojno

bila grajena v tradiciji večceličnega stegnjenega doma pod isto streho. To je pomenilo delno zidano in delno leseno bivališče. Zidan je bil nujno tisti del, v katerem je bila tako imenovana črna kuhinja, ki ni imela dimnika, dim je šel na podstrežje in ven. Zidanih štedilnikov še niso poznali. Velika veža, ki je imela navadno dvoje vhodov ali izhodov, velika in mala vrata, dnevna soba »hiša« s kahlasto pečjo, ki je ogrevala prostor, črna kuhinja in manjša soba s spalnico za gospodarja in gospodinjo. Okna so bila majhna. K hiši je bil prizidan hlev za živino, prostor za krmo, stelja za živali, svinjak, drvarnica in prostor za shrambo orodja. Prav tako so bili postavljeni številni kozolci za sušenje sena, žita in drugih prehranskih dobrin. Streha je bila po večini pokrita s slamo.

Gračina, cerkev, župnišče in še kaka bolj premožna hiša, recimo Levčeva, so imele streho pokrito s skalico, ki so jo pridobivali v Podgori. Otroci so pozimi spali v »hiši« ob peči na klopeh ali hlevu, poleti tudi na senu pod streho. Nujna notranja oprema hiše je bila velika miza s kotno klopjo, kjer so se družinski člani zbirali k obedu, pogovoru in tudi molitvi. V kotu je bil tako imenovani »bogkov kot«, na stenah nabožne slike. Omare so povečini nadomeščale skrinje, ki so bile včasih poslikane z rastlinskimi ornamentami in nabožnimi podobami. V »črni« kuhinji so bili sklednik za sklede ter police za železne in lončene lonce, nizke lesene omare s policami in s predali za moko in kašo, pa omelo, burkle in greblja za uravnavo ognja ter priprave za razmeščanje loncev za kuho. Tam je bila tudi omara za nekaj malega posode in živila. Prehrana je bila sezonsko zaznamovana. Jedli so tisto, kar jim je nudila narava. Tedaj se je že uveljavil krompir, ki je rešil marsikoga lakote. Kruh je bil velika dobrina. Žito so pridelali doma in ga zmelili pri domačih mlinarjih. Ljudje so si izboljšali življenje z rejo prašičev in perutnine, ki so jim nudili potrebno maščobo in mesne izdelke. Krave so jim dajale mleko, voli delovno silo, konjev je bilo malo. Sadje je bilo pomembna prehranska dobrina in so

ga uživali svežega ali posušenega, precej so ga predelali tudi v žganje, kar je bilo precej razširjeno med prebivalci. Sladkor so nadomeščali z medom. Za oskrbo z vodo so imeli kapnice. Živino so vodili napajat v studenčne po poteh, imenovanih živinogoni. Samo v graščini so imeli speljano vodo po lesenih ceveh izpod hriba. Bližina reke Save je bila okno v svet in omogočila živahen promet, tako po reki kot tudi tovarništvo, ki je prenašalo dobrine v notranjost dežele. Čolnarji splavarji so prinesli v kraj tudi številne dobrine od začimb, zlasti soli, do sladkorja, tudi drugo potrošno blago, od tekstila do tehničnih predmetov. Oblačila so veliko izdelovali iz doma pridelanih lanu in volne. Ljudje so bili bolj skromno oblečeni in obuti, zlasti otroci. Čevlje so izdelovali domači čevljarji. Obrtniki, kovači, mizarji, kolarji, zidarji, krovci so služili tedanjim prebivalcem s svojimi uslugami. Bolezni so zdravili z domačimi zdravilnimi rastlinami in izkušnjami, ki so se prenašale iz roda v rod, pri porodih so pomagale babice in tudi stare žene. Šola je bila v samem začetku skrb cerkve, saj država ni imela šolanega kadra. Edina kulturna dobrina je bila cerkev. Tu je ljudstvo prejelo duhovno hrano in tudi izobrazbo. Cerkev kot zgradba je bila poleg graščine tudi galerija umetnosti in arhitekture, glasbe in ljudskega petja. Praznovali so nedelje kot dela proste dneve. Številni prazniki so polepšali njihovo življenje. Vsako nedeljo so se lepše oblekli, šli v cerkev, dopoldan k maši, popoldan h krščanskemu nauku, se tam srečali tudi med seboj, skupaj prepevali in se družili. Poseben čar so imeli sejmi ob priliki farnega žegnanja (v Dolu na god sv. Marjete) ali na romarskih krajih. Razne bratovščine so jih povezovale med seboj na karitativnem in duhovnem področju. Takrat so si v okviru danih možnosti tudi oskrbeli boljšo prehrano. Težko si predstavljamo vzdušje teh naših prednikov, ko so izvedeli za visok obisk, samega cesarja. Predvidevati smemo da so postavili mlaje in potem čakali ob cesti, ko je pridrdrala kočija z visokim gostom in njegovim spremstvom.

Erbergova risba dolskega parka iz leta 1821

ERBERGOVA RISBA DOLSKEGA PARKA IZ LETA 1821

Erbergova risba prireditvenega prostora na cesarskem travniku veliko pove o slovesnem vzdušju. To je bil za mnoge res velik dogodek. Baroni Erbergi so bili veliki dobrotniki na področju šolstva. Župnijski cerkvi so podarili veliko sliko svete Marjete, delo slikarja Kremers Schmidta iz leta 1774, ki je bila v prejšnjem baročnem velikem oltarju do ljubljanskega potresa 1895. Njihov dar je tudi baročno oblikovana monštranca. V župnišću se hrani bronasta in pozlačena skulptura Križanega in dveh svečnikov. Ljudski glas pove, da je bila nekoč v grajski kapeli. Župnijski inventar jo omenja po letu 1945, torej po uničenju graščine. Ta glas tudi pove, da je bila kapela starinsko opremljena še po maniri Erbergov. Nasledniki Palme in Povše niso spreminjali inventarja kapele. • Alojz Grebenc

Jubilejni znak projekta Cesar v Dolu

Župan Občine Dol je 18. 1. 2021 imenoval skupino za pripravo proslave ob 200-letnici obiska cesarja Franca I. v Dolu 16. maja 1821.

Skupina za pripravo programa v sestavi: dr. Božo Cerar, dr. Viktor Grilc, g. Alojzij Grebenc, ga. Mojca Valenčak in ga. Darja Dukarič (OŠ Janka Modra), g. Andrej Savnik (Mestna knjižnica Ljubljana, enota Slovanska knjižnica), Urban Bat (oblikovalec) ter zunanja sodelavca prof. dr. Stanislav Južnič (slovensko-ameriški fizik in zgodovinar), prof. dr. Andrej Rahten (Zgodovinski inštitut Milka Kosa, SAZU) si je ob tej obletnici zadala nalogo v Erbergovih paviljonih v Dolu postaviti priložnostno razstavo, z osrednjo jubilejno prireditvijo pritegniti pozornost lokalne in širše javnosti, s predavanji in javnimi vodstvi po razstavi razširiti znanje o tedanjem zgodovinskem dogajanju, z izdajo jubilejnega zbornika pa pustiti trajen spomin našim naslednikom.

Projekt »Cesar v Dolu« ima svoj jubilejni znak, ki predstavlja portreta obeh akterjev dogodka: avstrijskega

cesarja Franca I. na desni in gostitelja dolskega barona Jožefa Kalasanc Erberga, ki je dal v spomin na ta do-

godek postaviti obelisk (v sredini). Lovorov venec pomen tega dogodka še poveča. Za stare Grke in Rimljane je bil lovor simbol modrosti, moči in slave, zato so z lovorovimi venci kronali vladarje, zmagovite vojskovodje, pesnike in olimpijske zmagovalce. Lovor na glavi je sporočal, da so se v zgodovino zapisali za vse večne čase.

Z obeležjenjem tega dogodka želi Občina Dol pri Ljubljani obuditi zgodovinski spomin in seznaniti prebivalce občine (in tudi širše) z najvišjim obiskom v zgodovini kraja, obiskom avstrijskega cesarja Franca I. in njegove soproge Karoline v dvorcu barona Jožefa Kalasanc Erberga, dvigniti domovinsko zavest občanov, pritegniti mlade k raziskovanju tega dela dolske zgodovine in prispevati k prepoznavanju občine Dol pri Ljubljani v slovenskem prostoru.

Občina Dol pri Ljubljani bo v svojih komunikacijah uporabljala predstavljen jubilejni znak v vsem letu 2021.

•Nataša Klemenčič

Že tretja priložnost za bodoče podjetnike

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) je objavila že tretji razpis za vključitev v projekt Podjetno nad izzive v Ljubljanski urbani regiji (PONI LUR), ki je namenjen vsem, ki imajo inovativne in napredne ideje ter si želijo stopiti na samostojno podjetniško pot, manjka pa jim nekaterih ključnih znanj. Program je oblikovan tako, da udeleženci v štirih mesecih usvojijo znanja in veščine, ki so nujni za uspešen in učinkovit razvoj ideje ter zagon podjetja. V okviru projekta jih čaka zaposlitev na Agenciji ter popolno podporno podjetniško okolje. S pomočjo mentorjev in uspešnih podjetnikov ter strokovnjakov z različnih področij bodo pridobivali številna znanja, vse od razvoja poslovne ideje do izdelave poslovnega modela in načrta, marketinških in promocijskih aktivnosti, poslovne komunikacije, upravljanje z IKT, pridobivanje virov financiranja ter osnovna pravna in finančna znanja. V projekt se lahko vključijo osebe s poslovno idejo ne glede na starost, stopnjo izobrazbe ali status brezposelne osebe. Pogoji je,

da imajo kandidati prijaveno stalno ali začasno bivališče v eni od 26 občin Ljubljanske urbane regije in da lahko pred začetkom podpišejo pogodbo o zaposlitvi za določen čas štirih mesecev.

Razpis je objavljen na spletni strani www.rralur.si. Prijave so možne do 17. 5. 2021, udeleženci pa bodo v projekt vključeni predvidoma s 1. 7. 2021. Dodatne informacije v zvezi z javnim razpisom in razpisno dokumentacijo je možno dobiti vsak delovni dan do vključno 14. 5. 2021 med 8.00 in 13.00 na telefonski številki 01 306 19 02 oz. po elektronski pošti info@rralur.si. Vabljeni pa tudi na spletni informativni dan, ki bo potekal 4. 5. 2021 – obvezne so predhodne prijave z obrazcem, objavljenim na www.rralur.si.

PONI
PODJETNO NAD IZZIVE
Osrednjeslovenska

Leto Kristine Brenkove

Ob 110. obletnici rojstva Kristine Brenkove in ob 2. aprilu, mednarodnem dnevu knjig za otroke, so v Mestni knjižnici Ljubljana (v koordinaciji Pionirske in Knjižnice Bežigrad) zasnovali bralno spodbujevalno akcijo Glasba besed Kristine Brenkove.

Do konca letošnjega leta bomo otroke, mlade in družine navduševali za branje zimzelenih del Kristine Brenkove, dveh knjižnih zbirk, ki ju je zasnovala in živita še danes, to sta Čebelica in Zlata ptica, antologij, ki so z njo povezane, izbor njenih prevodov, knjige, ki so prejele znak zlata hruška in zimzelenke, ki živijo med nami že desetletja. Spoznali bomo tri njene ilustratorke in segli po zgodbah, ki vsebujejo besede o glasbi, ter z izborom knjig na temo glasbe. K branju vabimo s 110 knjigami, še vedno aktualnimi in vrednimi branja, ki kar kličejo h »glasbi besed« Kristine Brenkove in k »besedam o glasbi«. Pod kamenčki se bodo knjige skrivale tudi v Knjižnici Jurij Vega; sezite po njih in se potopite v literarni svet pisanega mozaika.

KRISTINA BRENKOVA (1911–2009)

Kristina Brenkova se je rodila 22. oktobra 1911 v Horjulu. Leta 1935 je na Filozofski fakulteti v Ljubljani diplomirala iz pedagogike in psihologije in čez 4 leta je tam tudi doktorirala iz pedagogike. Do vojne leta 1941 je bila brez redne zaposlitve in se je preživljala z inštrukcijami in s priložnostnim pisanjem. Ob okupaciji Slovenije leta 1941 se je vključila v Osvobodilno fronto. Po letu 1945 se je uveljavila kot pisateljica, prevajalka in urednica. Od leta 1949 do upokojitve leta 1973 je bila urednica za mladinsko književnost pri založbi Mladinska knjiga. Tudi kot pisateljica in prevajalka se je

povsem posvetila mladinski književnosti. Objavljala je v različnih mladinskih revijah in knjigah. Izdala je veliko slikanic, pravljic in zgodb za otroke; zasnovala je knjižne zbirke:

Najdihojca, Čebelica, Velike slikanice, Cicibanova knjižnica, Zlata ptica, Mladi oder, Lutkovni oder. Iz svetovne književnosti je izbrala in uredila najboljše dela s področja otroške in mladinske književnosti. Pripravila, prevedla in uredila je več kot tristo slovenskih in tujih pravljic ter pesmi in jih zbrala v zbirke z naslovi: Babica pripoveduje, Mamka Bršljanka, Lonček, kuhaj!, Zlata ptica, Zlata skledica in Pojte, pojte, drobne ptice, preženite vse meglice ter druge. V slovenski jezik je prevedla nekaj klasičnih besedil iz svetovne književnosti, med drugimi Astrid Lindgren: Pika Nogavička ter Bratec in Kljukec s strehe, Eduard Petiška: Stare grške bajke, Fred Rodrian: Jelen Jarko in druge zgodbe, ki so izšle v različnih mladinskih listih in revijah. Kot urednica je poskrbela, da so izvirne slovenske slikanice iz njenega uredništva prevedli v

evropske jezike. Da se je naša slikanica začela uveljavljati v svetu, ima največ zaslug Hišica iz kock Ele Peroci, ki so jo v šestdesetih letih prejšnjega stoletja na mednarodnem knjižnem sejmu sprejeli z velikim navdušenjem.

Pisateljski opus Kristine Brenkove zajema igre za otroke, črtice, pravljice, partizanske pripovedi, zgodbe in spominska pričevanja. Publicist Jože Zupan je zapisal, »da je večina del Kristine

Brenkove sestavljena kot

mozaik iz številnih drobnih kamenčkov – kratkih zgodb in zgodbic (Deklica Delfina in Lisica Zvitorepka, Srebrna račka – zlata račka, Osmi dežela, Moja dolina ...)«. Kristina Brenkova je bila tudi med ustanovitelji tekmovanja za Bralno značko. Za svoje delo je prejela številne nagrade in priznanja. Po upokojitvi je živela in ustvarjala v Ljubljani. Umrla je 20. novembra 2009.

• Branka Vodenik, Knjižnica Jurij Vega

LIKOVNI NATEČAJ

Mlade ustvarjalke in ustvarjalce vabimo, da se pridružite likovnemu natečaju, ki ga pripravlja MKL - Knjižnica Bežigrad v okviru praznovanja 110. obletnice rojstva Kristine Brenkove. Kristina Brenkova je znala k pisanju knjig za otroke nagovoriti večino vidnejših pisateljev tistega časa, k ilustriranju pa mnoge izjemne akademske slikarje. Slikanico je s tem povzdignila tudi v likovno umetnino, in ne le literarno. Osrednja tema likovnega natečaja so junakinje, junaki in njihova junaštva v ljudskem pripovedništvu in pesništvu. Slovstvena folklorja je bila za Kristino izjemnega pomena, kajti kot je sama zapisala leta 1986 v članku Pogled na svoje delo, ki je izšel v reviji Otok in knjiga, se ji »... je odpiral neskončno bogat svet in obzorje človekovega praspomina, ki ga hranijo ljudske pripovedi.« Ilustrirate lahko v kateri koli tehniki (slika, risba, grafika, kolaž ali mešano). Tudi format lahko izberete sami, a naj ne presega velikosti A3. Likovna dela pošljite ali prinesite najpozneje do 1. 10. 2021 na naslov: Mestna knjižnica Ljubljana, Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, 1000 Ljubljana z oznako: »NE ODPIRAJ, skrita moč junakinj in junakov te lahko preseneti!« Likovno delo naj bo opremljeno s podatki: ime in priimek avtorja/ice, starost, e-naslov in telefonska številka. Likovna dela bo pregledala 3-članska strokovna komisija in najboljša nagradila. Nagrajena dela bomo v oktobru, na Kristinin 110. rojstni dan, razstavili v predverju Knjižnice Bežigrad.

Ne čakajmo – stop nasilju!

Ob tragičnih družinskih dogodkih, ki so se zgodili v zadnjih mesecih, je treba vso pozornost nameniti tej – še vedno prikriti – problematiki.

Nasilje v družini je splošen družbeni problem in pojavlja se ne glede na socialnoekonomski položaj, spol, starost, etnično pripadnost ali druge osebne okoliščine družinskih članov. Leto epidemije je stiske, ki velikokrat vodijo tudi do nasilja, povečalo in to obdobje terja še večjo pozornost države, lokalne skupnosti, javnih institucij in drugih organizacij. Vedno pa tudi pozornost vsakega posameznika, naj bo to v vlogi soseda, prijatelja, družinskega člana itd.

Na Centru za socialno delo Ljubljana opazamo, da je delež neprijavljenega nasilja v družini še vedno mnogo višji od uradnih podatkov. Nasilje med družinskimi člani, še posebej v intimno partnerskih odnosih, je pogosto prikrito, dogaja se za zaprtimi vrati, zato ga je tudi težje prepoznavati in preprečevati. Žrtve pogosto potrebujejo veliko strokovne podpore in pomoči, da zmorejo spregovoriti o nasilju. Opažamo tudi, da je nasilje v družini v Sloveniji še vedno stigmatizirano in da je toleranca do nasilja, kljub izboljšanju situacije v zadnjih letih, še vedno prevelika. Na Centru za socialno delo Ljubljana zagovarjamo ničelno

tolerance do nasilja in s svojim delovanjem aktivno ozaveščamo strokovno in laično okolje pri prepoznavanju in prijavljanju nasilja. Za nasilno vedenje je vedno odgovoren povzročitelj nasilja, nasilje ni konflikt in zanj ni opravičila! Podatki, ki jih centri beležijo v zvezi z obravnavo nasilja v družini, kažejo na to, da je še vedno visok odstotek primerov, v katerih so žrtve nasilja v družini ženskega spola. Posebej poudarjamo, da so otroci žrtve nasilja tudi, če so ob nasilju le prisotni in ne doživljajo neposrednega nasilja ali če živijo v okolju, kjer se nasilje izvaja. Otroci kot žrtve nasilja imajo prednost pri obravnavi.

NUJNOST PRIJAVE

Vsako nasilje je potrebno prijaviti. Vsaka žrtev ima na voljo različne vrste in vire pomoči, s katerimi ji lahko pristojne institucije pomagajo pri reševanju njene ogroženosti. Center za socialno delo je osrednja institucija pri obravnavi nasilja v družini. Na centru bomo žrtvi ponudili možnost spremljevalca, ki jo lahko spremlja na Policijo, da lažje pove svojo zgodbo. Grožnje povzročitelja in strahove žrtve center vzame skrajno resno.

Najnevarnejši čas za žensko je takrat, ko želi zapustiti ali zapusti nasilnega partnerja, ker bo uporabil vse načine, da jo bo pridobil nazaj. Povzročitelji navadno to počno toliko časa, dokler jih sistem jasno in odločno ne ustavi. Naloga centrov za socialno delo je, da skupaj z žrtvijo naredi vse, da jo zaščiti, pri tem pa je zelo pomembno, da žrtev natančno povprašamo o njenih strahovih in grožnjah, ki jih je izrekel povzročitelj nasilja v družini. Kadar se oseba obrne na center za socialno delo zaradi nasilja v družini, ji najprej posredujemo vse informacije, ki jih potrebuje, in jo seznanimo z vsemi organizacijami, kamor se lahko obrne. Takoj od začetka žrtvi nudimo vso pomoč, ki jo ob tem potrebuje. Policija kot institucija največkrat prva vstopa v družino, se sooči z obravnavo in preiskavo nasilja v družini. Policija ima možnost, da žrtev nasilja zaščiti tudi tako, da povzročitelju nasilja izreče ukrep prepovedi približevanja.

KAJ LAHKO ŽRTVE PRIČAKUJEJO?

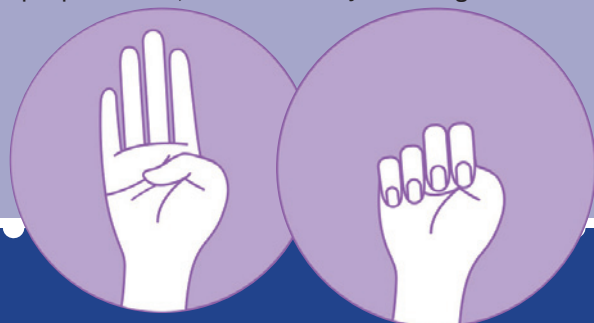
- Center za socialno delo se je dolžan na vsak primer nasilja v družini, o katerem je obveščen, odzvati in takoj začeti s postopki za zaščito žrtve nasilja v družini na način, ki je zanj varen.
- V primeru neposredne ogroženosti zdravja in življenja žrtve svoje

Kam po pomoč?

Policija (intervencijska številka)	113
Nujna medicinska pomoč	112
Najbližji center za socialno delo:	
CSD Ljubljana, enota Bežigrad	
Einspielerjeva ulica 6, Ljubljana	01 300 18 00
CSD Ljubljana Koordinatorica za preprečevanje nasilja	031 390 265
Društvo SOS telefon	080 11 55
Društvo za nenasilno komunikacijo	01 434 48 22
Združenje proti spolnemu zlorabljanju	01 431 33 41
Krizni center za ženske in otroke, žrtve nasilja (Društvo ženska svetovalnica)	031 233 211
Psihosocialna pomoč ženskam, žrtvam nasilja	01 25 11 602
Krizni telefon čez vikende	051 33 88 11
CSD Ljubljana, enota Moste Polje	
Zaloška cesta 69, Ljubljana	01 587 34 00

Znak za pomoč v primeru nasilja

Oseba, ki doživlja nasilje, pokaže znak osebi na drugi strani tako, da najprej pokaže odprto dlan, nato palec premakne na dlan in ga pokrije z ostalimi prsti. Oseba pri tem ne uporabi nobenih besed in lahko to opravi na skrivaj, ne da bi povzročitelj, če je v bližini, to opazil. Ob množični uporabi spletnih orodij in video klicev je znak za pomoč vedno bolj prepoznaven, tudi v Sloveniji. Delite ga tudi vi!

začetne aktivnosti takoj uskladi s Policijo in ukrepa v zaščito žrtve – pomoč pri odhodu v krizni center za žrtve nasilja, v krizni center za mlade, varno hišo ali drugo varno lokacijo oziroma napotitev v zdravstveno oskrbo.

- Skupaj z žrtvijo razišče situacijo in opredeli problem nasilja, oceni njeno psihofizično stanje in njeno socialno podporno mrežo, izdelava začetno oceno ogroženosti, pripravi varnostni načrt z namenom zagotovitve njene trenutne varnosti in krepitve moči v konkretnem položaju.

- V nadaljevanju center za socialno delo žrtev spremlja, izdelava se dolgoročni načrt pomoči za varnost žrtve, vključni druge institucije, ki so pomembne za zaščito žrtev, po potrebi skliče multidisciplinarni tim.

SKRITO NASILJE V ČASU EPIDEMIJE

V času epidemije na Centru za socialno delo Ljubljana nismo zaznali porasta primerov nasilja v družini, to pa ne pomeni, da se je nasilje v družini zmanjšalo. V času epidemije so bili po večini družinski člani doma. Žrtev je teže klicala ali poiskala pomoč, ker je bil povzročitelj nasilja prisoten. V tem času je nastala negotovost, povečan strah, nejasna prihodnost, finančna stiska in so se žrtve tudi teže odločale za odhod od doma. Žrtve nasilja v družini so bile še bolj izolirane od sorodnikov, prijateljev in njim pomembnih oseb.

V LETU 2020 ZABELEŽILI 680 PRIJAV

Na Centru za socialno delo Ljubljana, pod katerega sodi osem enot (Ljubljana Center, Ljubljana Šiška, Ljubljana Vič-Rudnik, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana Bežigrad, Grosuplje, Vrhnika in Logatec), smo v letu 2020 skupno beležili 680 vseh informacij oziroma prijav nasilja v družini, od tega je Policija v 125 primerih izrekla ukrep prepovedi približevanja povzročitelju nasilja proti žrtvam nasilja v družini. Realiziranih je bilo 43 namestitvev v varno okolje.

•Center za socialno delo Ljubljana

Prvi med našimi šolniki se je cepil ravnatelj Gregor Pečan.

Cepljenje v naši občini

Medtem ko smo že pred letom dni videli izhod iz epidemije v iznajdbi cepiva in cepljenju, danes le-to poteka izjemno počasi. Med redkimi izjemami, ki so že bili cepljeni, so tako naši starejši občani, zaposleni v zdravstvu in šolstvu.

Iz zavoda Osnovne šole Janka Modra, kjer je vsega skupaj 160 zaposlenih, so nam tako posredovali podatek, da je bilo skupno število cepljenih 64, od tega 18 iz vrtca in 46 iz šole. Cepilo bi se še 5 zaposlenih, ki pa so bili v tednu, ko je potekalo cepljenje, v karanteni.

Cepljenje je potekalo v dvorani osnovne šole na Vidmu. Prvotno je bilo na cepljenje prijavljenih 80 zaposlenih, a se jih je nekaj premislilo. Cepljeni so bili s cepivom AstraZeneca. Po cepljenju pa je bilo po priporočevanju ravnatelja Gregorja Pečana zelo pestro: »Med cepljenimi je bilo nekaj kar močnih reakcij, medtem ko je bila pri drugih blaga reakcija ali pa tudi nič. Pri tistih, ki so imeli močno reakcijo z glavobolom, visoko vročino in bolečinami v mišicah, jih je po petkovem cepljenju precej ostalo na bolniški še v ponedeljek ali torek.« Sicer pa moramo pri odločitvi za cepljenje upoštevati tudi dejstvo, da je nekaj zaposlenih covid-19 že prebolelo in se jim zato še ni treba cepiti.

Prav tako sta nam število celjenih sporočili zdravniki, ki delujeta na področju naše občine. Iz ambulante dr. Valerije Rus so sporočili, da je bilo do sedaj cepljenih 254 pacientov, iz ambulante dr. Anje Černe pa so sporočili, da so na cepljenje napotili 154 pacientov. Podatka o vseh cepljenih občanah sicer ni mogoče pridobiti, saj imajo nekateri občani zdravnike tudi v sosednjih občinah, Ljubljani in Domžalah, ali pa so zaposleni v zdravstvu ali šolstvu in so se tudi že lahko prednostno cepili. Za vse tiste, ki se še želijo cepiti, pa se še niso prijavili pri svojem osebnem zdravniku, so v Zdravstvenem domu Ljubljana pripravili obrazec, kjer se lahko prijavijo. Prijava na cepljenje je takoj posredovana vašemu osebnemu zdravniku in ga zato ni potrebno klicati, le enostavno izpolnite obrazec, ki je dostopen na naslednji povezavi: <https://www.gospodar-zdravja.si/dispensary/524/vaccinations/request>. •Nina Keder

Leto brez druženja

Kaj je lepšega, kot da nas že zjutraj pozdravi toplo sonce, ko se ozremo skozi okno in nas razveseli pogled na zvončke, trobentice in prve znanilke pomladi, mačice?

Takih dni se vsak od nas razveseli, še posebej mi, upokojenci, dobimo večji zagon, pozabimo na tegobe, bolezni, ki nas spremljajo v jeseni življenja. Če pa nas pozdravi še mimoidoči znanec ali neznanec, nas povpraša po zdravju, počutju in z njim izmenjamo nekaj besed, včasih tudi potožimo, je dan lepši. Zelo smo veseli, ko nas pozdravi otrok, ko gre v vrtec ali šolo. Pravimo, da je v jeseni življenja lepo, če jo le gledamo z optimizmom in zavestjo, da nismo sami, da živimo v okolju, kjer starejši nismo v breme ali zavrženi.

Leto, ki je za nami, je bilo leto, ki nam je prineslo, predvsem starejšim, tudi članom Društva upokojencev Dolsko, veliko sprememb. Vsi smo bili skoraj deset mesecev v popolni osami, zaprti v t. i. mehurčkih. Ni bi-

lo druženja, ni bilo tako zelo dobrodošlih kavic zjutraj in tekom dneva z znanci, prijatelji, ni bilo dobrodošlih srečanj, izletov in druženj. Korona omejitve so močno posegle v naše dosedanje življenje.

V letu, ki je za nami, nismo mogli izvesti niti občnega zbora, saj se je v marcu začela popolna omejitev druženj. Vsa poročila za leto 2019 smo skladno z navodili ZDUS in Ajpesa sprejeli že v začetku marca na upravnem odboru. Ravno tako smo po priporočilih in navodilih podaljšali mandat dosedanjim članom na dopisni seji upravnega odbora. Tudi v letošnjem letu, ker korona nikakor ne pojenja, še nismo mogli izvesti zbora članov, zato smo tudi v letošnjem letu vsa poročila sprejeli na korespondenčni dopisni seji upravnega odbora. Če se bodo razmere uredile in bomo spet lahko normalno poslovali, bomo izvedli tudi zbor članov.

AKTIVNI TUDI V LETU 2020

V letu 2020 smo izvedli vse tiste dejavnosti, ki so nam bile dopuščene. Vsem članom nad 75 let in pa tudi za 70-letnico smo za rojstne dneve pošiljali čestitke. Člane, ki so praznovali 80, 85, 90 in več let, smo za rojstne dneve obiskali, če je bilo to mogoče, in jih obdarili s skromnim

darilnim bonom. Za božično novoletne praznike pa smo 144 naših članov nad 75 let obdarili s skromnim darilnim bonom in voščilom. Pri tem se zahvaljujemo Občini Dol pri Ljubljani za sofinanciranje in pomoč pri izvedbi.

Tudi slovo od pokojnih naših članov je v letu 2020 potekalo malo drugače. V večini primerov je slovo potekalo skladno z navodili v ožjem družinskem krogu, zato smo se od pokojnih poslovili z Društvenim praporom, če je bilo to mogoče, ali pa smo poklonili sveče.

Društvo z velikim zadovoljstvom ugotavlja, da članstvo v Društvu ne upada, saj se je v letošnjem letu v Društvo včlanilo šest novih članov.

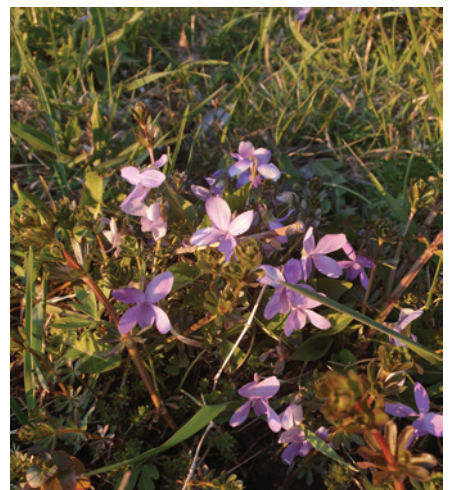
Letošnja pomlad bo drugačna.

Navdihovala nas bo z upanjem, da za slabim vedno pride nekaj dobrega. Vsi skupaj pa ne pozabimo, da je tudi jesen življenja lepa. Vsakdo si zasluži besedo zahvale v prepričanju, da smo veliko naredili za našo skupnost in da je čas, da te sadove tudi mirno uživamo.

•Društvo upokojencev Dolsko

Zahvala

Leto 2020 je bilo leto z veliko omejitvami, vendar smo v Društvu skrbeli za to, da naši člani niso bili pozabljeni. Pri tem gre zahvala tudi vsem ostalim društvom, v katere so včlanjeni naši upokojenci. Posebna hvala našim poverjenicam in vsem članom organov Društva za nesebično delo in izvedbo sicer okrnjenega programa. Iskrena hvala tudi delavkam pri Žarku upanja, zdravstvenemu osebju dr. Rusove, patronažni službi, lokalni skupnosti, članom civilne zaščite in vsem tistim, ki so nudili pomoč ter predvsem za vzpodbudne besede, s katerimi so vivali upanje v boljši in predvsem zdrav jutri. Kaj nam bo prineslo leto 2021, trenutno še ne vemo. Želeli bi več druženj, srečanj, izletov. Upamo, da bomo skupaj premagali bolezen tega časa.

Šolski in učni čebelnjak pri OŠ Janka Modra

Navkljub dolgi zimi so čebelarje družine večinoma lepo prezimile v šolskem čebelnjaku. Sedaj, ko so prvi toplejši dnevi in narava začenja cveteti, se čebelarje družine močno in hitro razvijajo. V panjih je vsak dan več čebel. Da bi lahko lažje spremljali razvoj družin in stanje v čebelnjaku, smo člani Čebelarskega društva Dolsko v februarju pod izbran panj namestili tehniko BeeConn podjetja Strips. Tehnika omogoča spremljanje dogajanja v panju na daljavo, saj enkrat dnevno poroča o spremembi teže prek SMS-sporočila. Na čebelnjak je bila dodatno nameščena vremenska postaja, ki ravno tako enkrat dnevno prek SMS-sporočila posreduje vremenske podatke, kot so smer in jakost vetra, količina padavin, vlaga. Na voljo je tudi kamera, ki prikazuje dogajanje na žrelu panjev. Ker je za razvoj in živálnost čebeljih družin zelo pomembna tudi voda, mentor krožka Aleš Šuštar redno skrbi za za-

logo čiste pitne vode v bližnjem pitniku.

Upravni odbor ČD Dolsko izkorišča to priložnost tudi za zahvalo vsem članom, ki so sodelovali in glasovali

na nedavnem dopisnem občnem zboru. ČD Dolsko se zahvaljuje tudi Občini Dol pri Ljubljani, ki je omogočila nakup BeeConn naprave.

•Janez Šimenc, tajnik ČD Dolsko

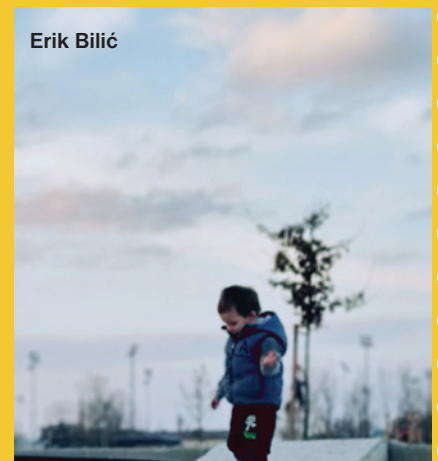
Lina Ravnikar

Martina

Ažbe

Erik Bilić

Natečaj za otroke

Letos zaradi znanih razmer običajnega spusta gregorčkov nismo mogli izpeljati, zato smo otroke povabili k ustvarjanju in skupaj z Občino Dol pri Ljubljani razpisali natečaj za otroke, ki smo ga poimenovali Foto Gregorjevo 2021. Otroci so bili izvirni, kreativni in pustili domišljiji svojo pot. Na natečaj je prispelo pet del. Vsem sodelujočim se zahvaljujemo za sodelovanje, po pošti pa bodo prejeli knjigo avtorja Petra Mucka in ilustratorke Zale Sajko: Deklica in bukev. Gospod Peter Muck je naš občan. 90-letnik je zanimiv mož z nešteti talenti in zanimivo preteklostjo. • Nataša Klemenčič

Neja Dolinar

Srečanje s sestro Barbaro

Tretjo nedeljo v marcu je Društvo misijonarja dr. Janeza Janeža organiziralo zoom srečanje z našo rojakinjo, sestro Barbaro Poredoš.

Sestra Barbara je večji del svoje mladosti preživela v Vinjah. V župniji je bila dejavna kot animatorka mladih, glasbenica in pevk glasbene skupine Doroteja, z njo nas povezujejo tesni prijateljski stiki. Po prepoznanih Božjih klicih se je pridružila sestram hčeram Marije Pomočnice. Ko danes pogleda nazaj, se zdi, da je z Marijo povezana že od rojstva. Krščena je bila v cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku, pa tudi kasneje je prepoznala veliko

simbolov, ki so jo za vedno povezali z nebeško Materjo. Po vstopu v redovništvo je delovala kot profesorica v Gimnaziji Želimlje in kasneje kot vzgojiteljica predšolskih otrok v zasebnem vrtcu Lavra sester FMA v Murski Soboti. Nazadnje je vodila programe za mlade in družine v Marijinem domu na Bledu. Ves čas se obrača k Bogu in Mariji, s svojimi nezakopanimi talenti s področja duhovnosti, kateheze, dela z mladimi, anglistike in nemcistike pa bogati svoje bližnje.

PO ŠTUDIJU NAZAJ V DOMOVINO

Trenutno je na nekajletnem doktorskem študiju v Rimu v skupnosti sester FMA v pisani družbi več kot dvajsetih narodnosti. Njen doktorski študij zajema preučevanje

dela z mladimi, pri čemer se osredotoča na specifiko slovenske mladine, saj se želi po študiju vrniti v domovino in tukaj nadaljevati svoje delo. V drugem delu srečanja nas je nagovorila s tematiko materinskega dne (Marijino oznanjenje), z Marijino materinsko držo in njenim zaupanjem v Boga. V tretjem delu smo zbrani poslušalci sestri Barbari postavili še nekaj vprašanj o njenem študiju in življenju v Rimu ter vzgoji otrok. Poslovili smo se z dobrimi željami in željami po snidenju ob njeni vrnitvi v domovino. Tokrat se nas je zbralo blizu 40 iz obeh domačih župnij Dolsko in Dol, nekaj pa je bilo tudi gostov od drugod po svetu (Argentina, Avstrija). Tudi to je razlog, da se že veselimo naslednjega srečanja, ki bo tretjo nedeljo v aprilu s p. Giuseppejem Didonejem, ki deluje v »Janeževi« bolnišnici na Tajvanu. Podrobnosti o dogodku najdete na strani 2 v teh Pletenicah.

•Miha Bokal, Društvo misijonarja dr. Janeza Janeža

Prireditve ob materinskem dnevu, malo drugače

Najbrž že vsi malo pogrešamo kulturne prireditve, ki jih v teh posebnih razmerah tako rekoč ni. V Društvu misijonarja dr. Janeza Janeža pripravimo vsako leto prireditev ob materinskem dnevu, na kateri se otroci s svojimi nastopi zahvalijo mamam, očetom in tudi starim staršem za ves trud in ljubezen, ki jim jo dajejo. Letos smo se odločili, da prireditev, ne glede na razmere, bo! Le malo drugačna. V nedeljo, 28. marca, so otroci povabili svoje starše za računalnik, kjer so si lahko skupaj

prek spleta ogledali, kaj so pripravili otroci. Ti so nastopili v kar 21 različnih točkah, od lutkovnih in pevskih nastopov, igranja instrumentov do recitacij. Vmes so se oči lahko spočile (ali pa tudi orosile) ob čudovitih risbica najmlajših. Verjamemo, da so otroški nastopi vsem gledalcem (kar nekaj deset družin se nam je pridružilo) pričarali čudovit praznik, četudi nekoliko drugače. Drugo leto pa se spet vidimo – takrat pa v živo.

•Janez Kokalj,
Društvo misijonarja dr. Janeza Janeža

Ogrevanje

Tokrat bomo govorili o ogrevanju, delu vadbe, ki ga nekateri enostavno izpustijo, drugi mu posvetijo premalo časa, tretji pa se ga lotevajo na napačen način. Zakaj so vse našete prakse bolj ali manj neustrezne oziroma celo nevarne? Čemu se ogreti pred vadbo?

Velikokrat sem v fitnessih opazil naslednjo prakso: vadeči pride v vadbeni prostor, nekajkrat zaokroži z rokami, naredi kakšen krajši razteg in v naslednjem trenutku že na polno dviguje bremena. To je odličen recept za poškodbe. Morda jih ne bo na tem treningu niti ne na naslednjem, se bodo pa po vsej verjetnosti pojavile kmalu, saj se iz treninga v trening pri takšni praksi povečujejo možnosti zanje. Možnost za poškodbe je še večja, če se sploh ne ogrejemo in takoj začnemo z dvigovanjem (pogosto prevelikih) bremen. Trening oz. vadbena enota je navadno sestavljena iz ogrevalnega, glavnega in zaključnega dela (ohlajanje). Ogrevanju namenimo 10–20 min. Namenjeno je tako fiziološki kot psihološki pripravi organizma na vadbo. Med ogrevanjem se v našem telesu postopoma začnejo prebujati tisti biološko-fiziološki procesi, ki našemu organizmu in organskim sistemom omogočajo večjo storilnost in varnost pri vadbi.

S stopnjevanjem intenzivnosti se postopoma dviga notranja telesna temperatura, kar omogoči hitrejši pretok krvi skozi aktivne mišice. Zaradi povečane hitrosti pretoka krvi se v mišicah povečajo presnovne potrebe po kisiku in glikogenu. Zmanjša se mišična viskoznost (gostota) in poveča raztegljivost mehkih tkiv, kar pomeni boljšo mehansko učinkovitost in posledično manjšo verjetnost poškodb. S povečanjem temperature in pretoka krvi skozi mišice se izboljšajo kontraktilne lastnosti mišic (višja hitrost krčenja mišice, večja maksimalna sila, ki jo je mišica sposobna proizvesti), optimizirata se prenos in prevajanje impulzov živčnega sistema, zmanjša se trenje med nivoji znotraj mišice. Vse to se zgodi pri dobro zastavljenem ogrevanju, ki v praksi izgleda tako:

- 1.** začetek: (izbirno) samomasažne tehnike (valjčkanje)
- 2.** osrednji del: dinamične raztezne vaje (mačka, golob ...)
- 3.** mišična aktivacija (aktivacija določenih mišic oz. mišičnih skupin, ki bodo vključene v trening)
- 4.** razvoj osnovnih gibalnih vzorcev (počepi, izpadni koraki)

5. zaključek: (izbirno) aktivacija centralnega živčnega sistema (metanje neodbojne medicinske žoge ob tla s pobiranjem)

Če se lotevamo ogrevanja tako, da 20 min tečemo na tekalni stezi oz. uporabljamo kakšno drugo kardio napravo, prav tako ne dosežemo vseh želenih učinkov ogrevanja. Poudariti velja, da se ogrevanje pri različnih športih razlikuje. Pri teku npr. izvajamo še tekaško abecedo, s katero pilimo tehniko teka.

Če ne veste, kako se lotiti ogrevanja ali se pri svojem ogrevanju ne spotite (kakšna kaplja potu bo pri učinkovitem ogrevanju sigurno pritekla), lahko med našimi brezplačnimi video vadbami poiščete posnetek učinkovitega ogrevanja – povezavo najdete v prejšnjih številkah Pletenic. Lahko se nam pridružite v živo na funkcionalni vadbi, ki poteka ob sredah 19.00–20.00 v telovadnici KD Dolsko. Mesta se polnijo, a nekaj jih je še na voljo.

•Nejc Bartolomej Polanec, športno društvo NBP FIT

LEPO
DEJANJE

Stavite na medsosedsko solidarnost in ona bo stavila na vas.

Spremljajte nas na družbenih omrežjih @lepa.dejanja v prihodnjih mesecih in skupaj z nami spodbujajte lepa medsosedska dejanja.

www.rdecikrizljubljana.si

NAJLEPŠE MESTO NAJDE.

Projekt sfinancira Mestna občina Ljubljana
 Kamniski breg podpira: Bialboon GRAL

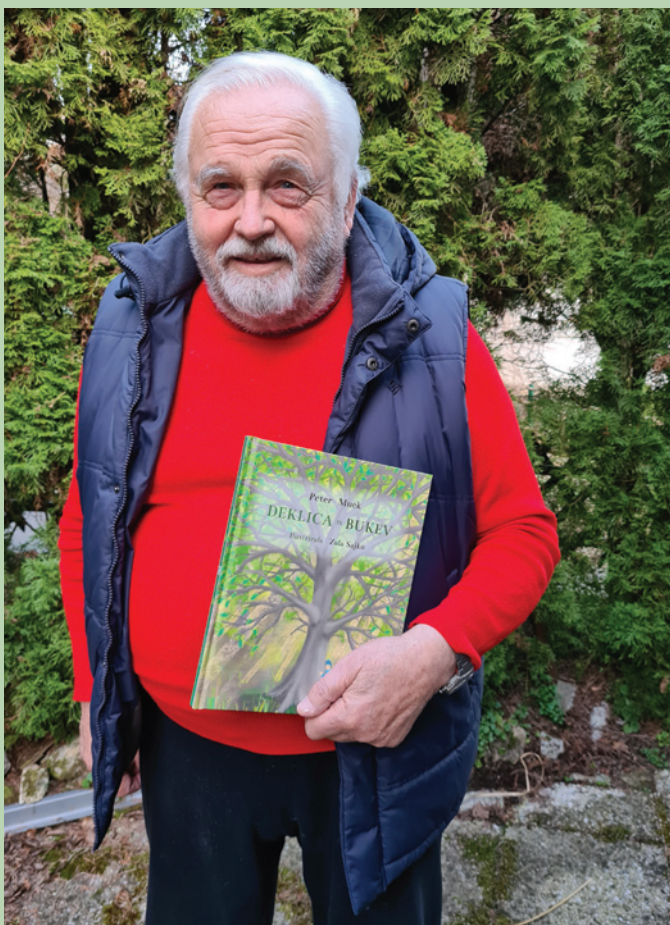
Snemanje humoristične serije v naši občini

Konec marca je v Beričevem potekala avdicija za statiste za novo humoristično televizijsko serijo z delovnim naslovom Pod hribom, ki se bo predvidoma konec aprila začela snemati na območju občine Dol pri Ljubljani. Avdicije se je udeležilo približno sto starih in mladih, predvsem pa slednjih. Otroci so nad vključevanjem v igrano serijo pokazali še največ navdušenja, četudi so organizatorji, filmska produkcijska hiša Adria Studio, želeli imeti v naboru tudi starejšo populacijo. Najverjetneje tudi zato razmišljajo še o eni avdiciji, ki naj bi potekala v Senožetih.

•Nina Keder

90-letni jubilarant izdal svojo prvo knjigo

Nedavno je nov dan ugledala knjižica, pravljica Petra Mucka, ki ga krajanje Zajelš bolj kot pisatelja poznajo kot priznanega inženirja, ki se je še do pred dvema letoma ukvarjal z vodnim gradbeništvom. Že naslov knjižice Deklica in bukev sporoča, da ima v knjižici veliko vlogo bukov gozd, ki ga ima Peter zelo rad. Ideje za nove pravljice ima Peter še veliko, tako da se zna zgoditi, da ne ostane le pri eni pravljici, morda sledi cela zbirka. Ni skrivnost, da je namreč Petrova hči Desa Muck ena najbolj priljubljenih slovenskih pisateljic, ki ima skupaj z možem tudi svojo založbo. Peter je Desi predal tudi svojo naslednjo knjigo, v kateri opisuje še eno svojo veliko ljubezen – glasbo. Le-ta ga je spremljala skoraj od rojstva. »Knjiga je zdaj v lektoriranju, opisujem pa svojo glasbeno pot od časa, ko sem bil dojenček in so me pestovali in mi igrali na violino, do tega, kako sem vedno jokal, ko mi je oče zapel pesem o vojaku, ki odhaja na fronto.« Peter je sicer svojo nadarjenost za rime dokazal že pri rosnih štirinajstih, ko je takrat za svojo ljubljeno napisal prvo pesem, ki se je glasila takole: »Preljuba moja draga ti, brez tebe me srce boli. Srce boli, hudo boli, hudo boli, tako boli, da brez tebe več živeti mi ni. Ljubezen mi v prsih žge, izžgala mi bo še srce. En sam poljub, sladak poljub, če ne, pa bom požrl strup!« Njegove hudomušne verzice so nekoč vsak dan lahko prebirali tudi obiskovalci hriba Ajdovščina, kjer je v knjigo vsak dan zapisal kakšnega. Danes se v hrib ne odpravi več, si je pa nedavno omislil novo prevozno sredstvo, manjše električno vozilo, s katerim se prevaža po naši občini in ga boste lahko srečali pa vam bo v živo povedal kakšen aktualen verz.

• Nina Keder

15 medalj na državnem prvenstvu 2021

Tekmovalci in tekmovalke TSK JUB Dol so uspešno zaključili tekmovalno sezono 2020/2021, ki je iz poznanih ukrepov zaradi covida-19 potekala prilagojeno in v zmanjšanem obsegu.

V teh razmerah so bili treningi in priprave na tekmovanja zelo oteženi in so se dnevno prilagajali razmeram in pogojem za delovanje športnih dejavnosti nasploh. Ob koncu zime, ki je bila, sicer predvsem v višjih legah, zelo radodarna s snegom, so bila izpeljana tudi vsa tekmovanja za naslove državnih prvakov za leto 2021. Domači tekmovalci so bili zelo uspešni, saj so osvojili kar 15 medalj. Posebej sta izstopali Ula Kuhar, ki je postala državna prvakinja med starejšimi deklicami, in Nika Ljubič, zmagovalka v kategoriji starejših mladink.

• Jože Klemenčič

Vsi dobitniki medalj

Ula Kuhar, državna prvakinja med starejšimi deklicami

Nika Ljubič, državna prvakinja med starejšimi mladinkami

Nika Ljubič in Tia Janežič prejemata medalje.

1. mesto	- Ula Kuhar, starejše deklice, 5 km klasično
1. mesto	- Nika Ljubič, starejše mladinke, 10 km klasično
2. mesto	- Nika Ljubič, starejše mladinke, 10 km prosto
2. mesto	- Gal Novak, Izak Ojsteršek, Val Marolt, mlajši dečki – štafeta 3 x 2,5 km prosto
2. mesto	- Ula Kuhar, Ida Tičar, Kaja Bingo Štefančič, st. deklice – štafeta 3 x 3,3 km prosto
2. mesto	- Tia Janežič, Nika Ljubič, starejše mladinke, sprint štafete klasično
2. mesto	- Tia Janežič, Manca Benčina, Nika Ljubič, st. mladinke – štafeta 3 x 3,3 km prosto
2. mesto	- Miha Šporn, Mark Gavrič, juniorji, sprint štafete klasično
3. mesto	- Tine Šporn, starejši dečki, 5 km klasično
3. mesto	- Tine Jenko, mlajši mladinci, 7,5 km klasično
3. mesto	- Tia Janežič, starejše mladinke, 10 km klasično
3. mesto	- Krištof Jerman, Tine Šporn, Lars Marolt, starejši dečki – štafeta 3 x 3,3 km prosto
3. mesto	- Andraž Hojnik, Tine Jenko, Nejc Žnidarič, mlajši mladinci – štafeta 3 x 3,3 km prosto
3. mesto	- Inja Sešek, Ivana Čič, Klara Rešek, mlajše mladinke – štafeta 3 x 3,3 km prosto
3. mesto	- Andraž Hojnik, Tine Jenko, mlajši mladinci, sprint štafete klasično

Ta nagajiva pomlad

Takoj, ko sem prvič iz ust svoje hčerke slišala pesmico o nagajivi pomladi, sem vedela, da bo tako naslov mojega članka. Letošnja pomlad je (spet) nagajiva.

Če nam ne nagaja vreme, pa nam »nagaja« virus, ki nam še kar in spet omejuje vsakodnevno življenje ... Pa vendar si vsi želimo in verjamem, da se tudi trudimo, da bi se ti časi čimprej spremenili. Danes, ko pišem ta članek, je na koledarju 1. april. Rada bi verjela, da so vse omejitve le datumski šala, vendar niso. Upam, da bomo, ko boste brali ta članek, že sproščeno prehajali meje regij in dihali svež zrak brez maske na obrazu. Letošnja nagajiva pomlad je zato še toliko bolj pomembna pri sproščanju telesa in duha na naših zunanjih vrtovih.

BARVNO RAZKOŠJE

V premišljeno zasajenem vrtu pri ustvarjanju razpoloženja grmi in drevesa tvorijo ogrodje, cvetoče enoletnice in trajnice pa poskrbijo za barvno razkošje. Enoletnice posadite v dobro pognojeno zemljo. Dokler se ne ukoreninijo, jih je potrebno pogostejše zalivati, potem pa jih dobro zalivate le 1-krat ali 2-krat na teden. Odstranjajte jim odcvetele cvetove, saj s tem spodbujate nastanek novih. Vsakih 14 dni jih zalijte z gnojilom. Enoletnice najdemo v vseh možnih barvnih odtenkih.

Cvetoče trajnice potrebujejo veliko sonca in zavetje pred močnim vetrom. Mnoge trajnice se precej razrastejo, zato jih ne potrebujemo veliko, da dosežemo močen cvetoč učinek. Trajnice zalivamo redkeje, vendar takrat obilneje. Ni pa jih potrebno veliko gnojiti. Dovolj je, če okoli zasajene rastline nanesemo malo komposta. Pri vseh zasaditvah so zelo pomembne barve. Te imajo na naše razpoloženje zelo pozitiven učinek. Živahne barve nas napolnijo z energijo, nežne barve nas pomirjajo. V vsakem primeru pa ima najbolj pomirjujoč učinek naravna zelena barva.

TUDI ZELENJAVA

Sveža zelenjava z domačega vrta je najboljša in za vzgojo ne potrebuje veliko prostora. Pomembno je, da ne prehitavamo časa. Včasih nas lepo vreme nekoliko zaslepi. Za dober pridelek moramo imeti rodovitno in dobro odcedno zemljo. Starodavna metoda, s katero ohranjamo zdravo zemljo in rastline, je kolobarjenje pridelkov. To pomeni, da dve leti zapored na isto mesto ne sadimo enakih rastlin. Zelenjavni vrt je potrebno redno zalivati. Zadnje čase je zelo mo-

derno in priročno tudi vrtnarjenje v posodah.

Skratka, čisto vsak si lahko popestri svoje življenje s svojimi pridelki. Pa naj bo to na vrtu ali balkonu. Vse je mogoče.

Počasi bo tudi že čas za zasajanje okenskih in balkonskih korit. Za skrbno izbrane kombinacije si vzemimo nekoliko več časa, da kasneje ne bomo razočarani, če kaj ne bo dobro uspevalo. Če imamo senco, lahko v takšna korita posadimo gomoljne begonije, drobnocvetni mleček, pisanolistne koprive, navadne vodenke ... Tudi modra lobelija bolje uspeva na senčnih straneh kot na sončnih. Če imamo sonce, so možnosti za kombinirane zasaditve bistveno večje. Pelargonije, bršljanke z enojnimi ali dvojnimi cvetovi, surfinije, petunije, dipladenije, sončne vodenke, bolivijske begonije ..., vmes pa kakšna bela bakopa, rumena sunvitalija, modri čudež, zeleni krompir, dišeči grobeljnik, mesnata aptenija, srebrni smilj ali dihonra. Morda moljevka, ki nam bo odgnala mrčes. Zadnje čase so vedno bolj iskane polviseče pelargonije Calliope. Odlikuje jih močnejša rast, ki se prevesi čez širino celotnega korita. Ima dvojne polne cvetove, ki se ne otrešajo prav veliko. Vsako leto je na voljo kakšna nova barva. Tako za senco kot za sonce pa so primerna zmajeva krila. Ta nas nikoli ne razočarajo. Sedaj pa le na delo. Pozabimo skrbi, možgane dajmo na off in se prepustimo svojim vrtičkastim užitek in domišljiji. Naj ne bo nagajiva samo pomlad, ampak naj bodo očem nagajiva tudi naša korita in vrtovi. Pogled na pisano cvetenje nas bo vsak dan znova napolnil s pozitivno energijo. Za dodatno idejo in navdih pa obiščite kakšno vrtnarijo. Prepričana sem, da iz nje ne boste odšli praznih rok. Pa srečno!

•Urška Birk

Foto: Urška Birk

S TEM KUPONOM OB NAKUPU PREJMETE 10% POPUSTA.

VRTNARIJA KOCJANČIČ

SENOŽETI – Dol pri Ljubljani, ob glavni cesti

BALKONSKO CVETJE
TRAJNICE IN DIŠAVNICE
SADIKE ZELENJAVE

DOMAČA VZGOJA! VABLJENI!

Kontakt: 040 194 463

ODPRTO OD 23.4.2021 DALJE:

Od ponedeljka do petka:

od 9:00 do 18:00 ure,

ob sobotah: od 8:00 do 13:00 ure.

Skupaj bomo

poskrbeli za

varen in kakovosten nakup.

»Ko roža zasije, tudi vrt zasije.«

Kazalniki zdravja v občini Dol pri Ljubljani

Raziskava Zdravje v občini 2020, ki ga vsako leto pripravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje, je namenjen pregledu ključnih kazalnikov zdravja v občinah v primerjavi s slovenskim in regionalnim povprečjem. Okolje, v katerem ljudje bivajo in delajo, pomembno vpliva na njihovo zdravje. S prikazom zdravstvenega stanja želimo spodbuditi deležnike na lokalni ravni, zlasti odločevalce, pri njihovih aktivnostih za promocijo in krepitev zdravja svojih prebivalcev.

Nekaj dejstev o zdravju v občini Dol pri Ljubljani

Zdravstveno stanje in umrljivost

- Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 16,5 koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 16,4 dni.
- Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil blizu slovenskemu povprečju, za sladkorno bolezen prav tako.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 1,6 na 1000 prebivalcev, starih od 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,1.
- Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 8,4 na 1000, v Sloveniji pa 6,5.

- Delež uporabnikov pomoči na domu je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 12 na 100.000 prebivalcev, v Sloveniji pa 19.

Dejavniki tveganja za zdravje in preventive

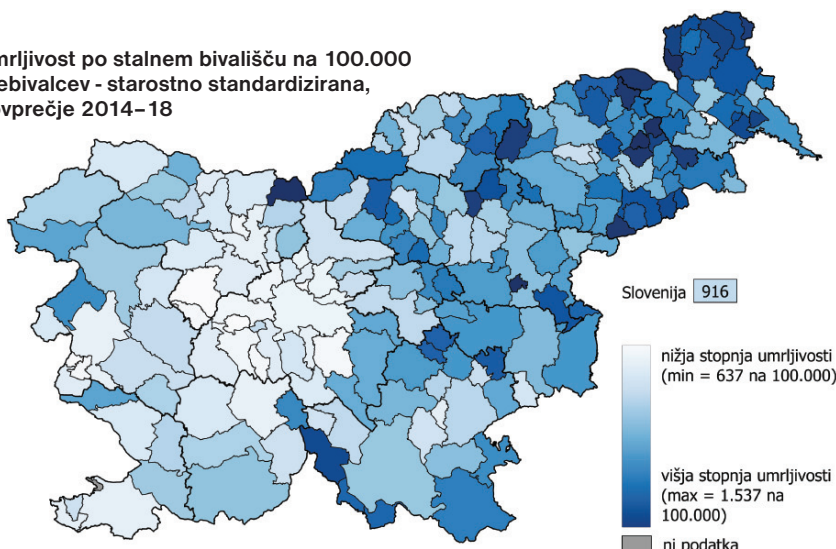
- Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih

nezgodah je bila 1,9 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,4.

- Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil višji od slovenskega povprečja.
- Odzivnost v Programu Svit – presejalnem za raka debelega črevesa in danke je bila 65,4 %, v Sloveniji pa 64,6 %.
- V Programu Zora – presejalnem za raka materničnega vratu je bila odzivnost 70,9 %, v Sloveniji pa 71,7 %

•NIJZ

Umrljivost po stalnem bivališču na 100.000 prebivalcev - starostno standardizirana, povprečje 2014–18

Črna kronika

za obdobje med 1. in 31. marcem 2021

● Kriminaliteta ● Prometne nesreče ● Ostalo

- Prometna nesreča s pobegom, v kateri ni bil nihče poškodovan in je nastala le premoženjska škoda. Policisti nadaljujejo z delom.

- Prometna nesreča, v kateri ni bil nihče poškodovan, nastala je le premoženjska škoda.
- Tatvina denarnice, škoda znaša več sto evrov. (zelena)

- Tatvina starejšega neregistriranega osebnega vozila znamke Volkswagen, škoda znaša nekaj 100 evrov.

- Na območju Občine Dol pri Ljubljani:
- Zaradi vožnje pod vplivom alkohola (test je pokazal 0,99 mg/l) je bilo vozniku odvzeto voziško dovoljenje in zoper kršitelja podan obdolžilni predlog na Okrajno sodišče v Ljubljani. Prav tako je bilo zoper njega odredeno pridržanje. (rdeča)
 - Kršitev javnega reda in miru, policisti nadaljujejo z zbiranjem obvestil.
 - Dve kršitvi javnega reda in miru, kjer sta bila kršiteljema izdana plačilna naloga.

- Poškodovanje osebnega vozila na Vidmu, škoda znaša več sto evrov.
- Poškodovanje gasilnega aparata na Vidmu, škoda znaša več 100 evrov.

- Tatvina udarnega kladiwa, škoda znaša več 100 evrov.
- Dve tatvini registrskih tablic, škoda znaša nekaj 100 evrov.

Kmetijska zadruga Domžale

Tekoče gnojilo za cvetje, PLANTELLA, 3 l

Visokokakovostno tekoče gnojilo, obogateno z vitamini in izvlečki morskih alg za gnojenje vseh vrst cvetočih sobnih, okenskih, balkonskih in vrtnih rastlin.

15,10 €/kos

gnojilo VRT
250 ml
GRATIS

Zemlja za presajanje, Humko - Flor, HUMKO, 50 l

Univerzalna zemlja za rože, sestavljena iz mešanice belih in črnih šot z dodatkom gline in hranil. Primerna je za splošno presajanje nezahtevnih rastlin, za izboljšanje vrtno zemlje in dodajanje rastočim rastlinam.

5,50 €/kos

Vaba za polže, Naturen BIO, SUBSTRAL, 1,2 kg

Vaba v obliki peletov, ki vsebuje naravno učinkovino: železov-III-fosfat najnovejše generacije. Je okolju prijazna (ni nevarna koristnim živalim) in kljub nizki koncentraciji učinkovine (1%) – izjemno učinkovita in trpežna.

9,70 €/kos

Večnamensko vrtno orodje, Krempelj

Uporabno je za odstranjevanje plevela, čiščenje fug in pobiranje pridelkov. Je vsestransko koristno za delo na vrtu.

14,50 €/kos

Obiščite nas tudi
V PRENOVLJENEM IN OBOGATENEM
Kmetijsko vrtnem centru

v Dolu
pri
Ljubljani

Dišavnica v loncu, Sivka VRTNARIJA ŠKOFIC

Premer lončka 9 cm.

0,99 €/kos

Oporna mreža za rastline, 1,5 x 20 m

PVC oporna mreža za rastline vzpenjalke je v veliko pomoč na vsakem vrtu.

2,50 €/m

Zalivalka, SPRING, 10 l

Zaradi različnih velikosti je zalivalka Spring neprecenljiva pomoč na vsakem vrtu. Zelene barve.

3,90 €/kos

Kmetijsko vrtni center JARŠE, Industrijska cesta 15, 1235 Radomlje, tel.: 01 72 26 446
Kmetijsko vrtni center DOL, Dol pri Ljubljani 1, 1262 Dol pri Ljubljani, tel.: 01 56 39 350
Kmetijska trgovina LUKOVICA, Vevrov trg 1, 1225 Lukovica, tel.: 01 72 36 650
Kmetijska trgovina JEŽICA, Ježica 16, 1000 Ljubljana, tel.: 01 56 14 800

PON - PET: 7:00 - 19:00, SOBOTA: 7:00 - 13:00
PON - PET: 7:00 - 19:00, SOBOTA: 7:00 - 13:00
PON - PET: 8:00 - 17:00, SOBOTA: 7:00 - 12:00
PON - PET: 7:00 - 15:00, SOBOTA: 7:00 - 13:00

Ponudba velja v vseh trgovinah KZ Domžale od 21. 04. do 13. 05. 2021 oz. do razprodaje zalog.
Nekatere fotografije so simbolične. Ne izključujemo možnosti napak v tisku. Vse pravice pridržane.

www.kzdomzale.si